

Els caps de casa jueus a Cervera durant el segle xv¹

F. Xavier Rivera Sentís

Grup de recerca en Estudis Medievals de la UdL

Pere Verdés Pijuan

IMF-CSIC (Barcelona)

RESUM

Amb l'objectiu de poder identificar més fàcilment tant les persones i les nissagues que la componaven, s'ofereix una primera nòmina dels caps de casa jueus documentats a l'aljama de Cervera durant el s. XV. Aquesta nòmina s'ha fet a partir de la documentació fiscal i finançera analitzada en un altre article d'aquest mateix volum, on s'explica la naturalesa, l'abast i els límits d'aquest tipus de fonts. La relació de caps de casa jueus es presenta en forma de dues taules, ordenades alfabèticament en funció dels cognoms dels caps de casa (taula 1) i dels noms (taula 2), respectivament. A més, a l'àpèndix s'inclou un llistat de noms que, amb l'objectiu de seguir un criteri comú a l'hora de citar els jueus documentats a Cervera, va proporcionar el malaguanyat Jaume Riera.

ABSTRACT

The Jewish heads of household in Cervera in the 15th century

With the aim of enabling an easier identification of both the individuals and the lineages that composed it, a first name list of the Jewish heads of household recorded in the aljama of Cervera in the 15th century is offered. This register has been compiled drawing on fiscal and financial documents analysed in another article of this same volume, in which the nature, the scope and the limits of this kind of sources are acknowledged. The listing of the Jewish heads of household is presented in two tables, alphabetically ordered according to their surnames (table 1) and their first names (table 2), respectively. In addition, a list of names provided by the late Jaume Riera with the purpose of following a common criterion when referring to the Jews registered in Cervera is included in the appendix.

PARAULES CLAU

Cervera, jueus, aljama, caps de casa, nom, cognom, s. XV.

KEYWORDS

Cervera, Jews, aljama, heads of household, name, surname, 15th century

¹ Aquest article s'inscriu dins del projecte d'investigació «La conyuntura econòmica y demogràfica en Cataluña a fines de la època medieval: análisis crítico de los indicadores fiscales y financieros» (ref. HAR2014-54205-C2-1-P), i s'ha realitzat en el marc del grup de recerca consolidat Renda Feudal i Fiscalitat a la Catalunya Baixmedieval (2017SGR1068). Així mateix, forma part del projecte d'investigació del Grup de Recerca consolidat, Espai, Poder i Cultura de la Universitat de Lleida (ref. 2017SGR43).

1. Introducció

A continuació s'ofereix una primera nòmina dels caps de casa jueus documentats a Cervera a partir de la documentació fiscal i financer analitzada en un altre article d'aquest mateix volum, el de Pere Verdés, titulat «La població de l'aljama de Cervera durant el segle xv en vista de la *quèstia dels jueus*». En aquest estudi s'explica la naturalesa, l'abast i els límits d'aquest tipus de documentació i, al final del present text, s'ofereix una relació ordenada cronològicament de les fonts disponibles (apèndix 1).

Aquesta nòmina es presenta en forma de dues taules, ordenades alfabèticament en funció dels cognoms dels caps de casa (taula 1) i dels noms (taula 2), respectivament. Per fer-ho, habitualment s'ha adoptat la grafia proposada per Jaume Riera (apèndix 2), tant en els noms com en els cognoms, tret d'algun cas en què s'ha cregut convenient canviar de criteri atenent allò més habitual que es llegeix en la documentació emprada —per exemple, *Sayol* en lloc d'*Assayol*, i *Atronay* per *Natronahi/Natronay*—, contravenint l'opinió de Jaume Riera. Malgrat tot, en les observacions s'indica sempre la lectura que en fa aquest darrer autor en altres documents que ell va consultar.

Dins de cadascuna de les taules, a la primera columna hi consta el cognom/nom de l'individu i al costat, entre parèntesi, l'any en què apareix dins de la documentació de referència. En aquells casos en què hi ha més d'una nòmina per any, aquest va acompanyat de les lletres *a*, *b*, *c* per distingir els diferents documents. Així, per als anys 1430, 1450 i 1459 disposem de dues llistes: afegim la lletra *a* a l'any quan es tracta de la qüestia dels jueus pròpiament dita i la lletra *b* quan es tracta de la qüestia de cristians on apareixen jueus que posseïen determinats béns sotmesos a la contribució dels primers. Per a l'any 1461 disposem també de dues referències documentals, tot i que en aquest cas la lletra *a* correspon a la qüestia dels jueus i la lletra *b*, a la talla recaptada entre la comunitat hebrea per reparar les muralles de la vila. Finalment, per a l'any 1469 disposem d'una tercera relació que discriminem com segueix: 1469*a* (qüestia dels jueus), 1469*b* (qüestia de cristians on apareixen jueus) i 1469*c* (llibre del Manifest de Capcorral).

A banda del cognom/nom de cada individu, s'indiquen amb columna pròpia els graus de parentiu més freqüents: habitualment, l'esposa, fills/filles i germans/germanes de cada cap de casa. La resta de parents (normalment, sogre/sogra, pare/mare, avis/àvies, etc.) es referencien, quan escau, a la columna

d'observacions. Cal advertir, però, que les dades i supòsits que s'ofereixen són per força limitats i que hauran de ser contrastats amb la informació que pugui proporcionar altra documentació, inèdita o publicada, si el que es vol és reconstruir la biografia dels individus esmentats.

A més, cal notar la dificultat d'individuar els personatges, especialment els de determinades famílies que repeteixen els mateixos noms a cada generació (*Adret, Quercí, Samarell, Sullam...*). En els casos en què el decalatge temporal entre les referències a un individu és anormalment gran i no ha estat possible distingir la més que possible homonímia, aquesta circumstància s'indica a les observacions. Més enllà d'aquest fet, val a dir que aquest problema d'homonímia es veu agreujat també per la possibilitat que tenien els jueus d'esposar més d'una dona (poliginia permesa per la llei de Moisès, que, a la pràctica, requeria una llicència o autorització reial expressa) o per la mateixa endogàmia, gens desconeguda entre jueus. Davant d'aquestes circumstàncies, es consignen com dues persones diferents un mateix nom i cognom de jueu quan li consten dues espouses per als mateixos anys, tot i que bé podria tractar-se d'un sol individu.

Finalment, altres fets que cal tenir en compte a l'hora de llegir les taules que segueixen són els següents. Quan el cap de casa apareix entre parèntesis, i sense cap notació d'any, s'indica que no ens consta cap referència directa a la seva persona, sinó tan sols a la seva espresa (de vegades, ja vídua), als seus fills menors d'edat o a algun altre familiar, com ara, la mare. I quan no hi consta ningú a la primera columna (s'expressa amb guionets) i es referencia una dona a les columnes «Muller» i/o «Fill/a», es tracta d'una dona que devia fer les funcions de cap de casa o bé no se la relaciona amb cap referent masculí; és el cas de Bellaire i Bonjorn. Per acabar, entre claudàtors, s'indica el nom de quatre individus que, tot i ser conversos, apareixen relacionats amb els jueus, tal com s'explica a les observacions: Antoni Balaguer, Bru e Sanahuja, Lluís de Sant Gil i un tal Soler. Tots aquests casos s'expliquen amb més detall a la columna d'observacions i apareixen agrupats al final de la taula, a l'apartat «Altres».

2. Taula 1

	Caps de casa COGNOMS	Muller	Fill/a	Germà/ana	Observacions
A					
	Abenafia, Astruch (1421) (1423)				L'identifiquem amb Astruch Abenafia (citat per Riera, vegeu l'apèndix 2), tot i que als documents legim «Benafia» (1421) (1423).
	Abencanes, Abraham (1430b)				L'identifiquem amb Abraham Abencanes, tot i que al document legim «Abram Faym Amentchies».
	Abib, Jacob (1428)				Podria tractar-se del mateix Jacob Abich.
	Abich, Jacob (1423) (1429) (1430a) (1421) (1425)				- Jacob «sedace» (1421), probable ofici. - Podria tractar-se del mateix Jacob Abib. - Jacob Abipsecaçan (1425).
	Abraham, Jacob (1428) (1430a)				- Citat conjuntament amb el seu gendre, sense indicar-ne el nom (1428) (1430a); gendre de Jacob Abraham». - Citat conjuntament amb el seu sogre aquest mateix any (1428).
	(Abraham, Maymó)	Bellaire (1453)			Maymó Abraham només apareix esmentat en relació amb la seva vídua Bellaire (1453).
	Abraham, mestre (1421)	Reginó (1421) (1423)			Reginó és qui declara (1421). Mestre Abraham és ja difunt l'any 1423.
	Adret, Abraham (1421) (1423)	«la muller e sa filla» (1425)	«la muller e sa filla» (1425)		«la muller d'en Abraham Adret e sa filla» (1425).
	Adret, Adret Salamó (1430b)				

Adret, Astruch (1461a) (1461b) (1491)	Bonadona (1421) (1423)	- «Adret Astruch e lo fill» (1461a) - «lo fill de n' Adret», Bonjuha (1461b)	- Bonadona, esposa d'Astruch Adret, citada independent del marit (1421) (1423). - Astruch Adret és esmentat conjuntament amb el seu fill, sense anomenar-lo (1461a) o bé només amb el nom de fonts (1461b). Sabem que es tractava de Bonjuha Adret. Vegeu J. Riera («La vida jueva a Cervera...») i, també, l'entrada següent.
Adret, Bonjuha (1453) (1454) (1461a) (1461b) (1490) (1491)	Bonadona (1453) (1454)	- «Adret Astruch e lo fill» (1461a) - «lo fill de n' Adret», Bonjuha (1461b)	- Apareix sense anomenar-lo (1461a) o bé només amb el nom de fonts (1461b), esmentat amb el seu pare (Astruch Adret). Ens en parla J. Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum. - De professió, giponer (1490), amb l'afegitó «major de dies» (1490) (1491). - Bonadona, l'esposa, és filla del difunt Issach Orabona (1453).
Adret, Bonjuha Jucef (1491)	Bonafilla (1453) (1454) (1491)		- Protagonitza l'únic cas de poligàmia que J. Riera ha localitzat a Cervera, ja que el 1451 aconsegui llicència de la reina Maria per esposar una segona muller (Alfaquima, filla de Bellishom de Blanes, de Perpinyà). ²

² Vegeu l'apartat «Esposalles i matrimoni» dins l'article de Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

Adret, Issach (1428) (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1462) (1468) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	Reginó (1453) (1454) «e son fill» (1461a)	Citat amb sa mare (1428) (1429) (1430a).
Adret, Jacob (1461b)		
Adret, Jucef (1446) (1459a) (1460) (1461a) (1461b) (1461b) (1491)	«e la muller» (1450a) (1459a) (1460) (1461a) - «e la muller» (1461a)	<ul style="list-style-type: none"> - «major» (1446). - L'any 1446 es distingeix entre Jucef Adret i Jucef Adret, major. El 1450a s'especifica que es tracta de Jucef Adret, jove. Més enllà, no s'especifica, raó per la qual no podem saber de qui Jucef Adret es tracta cada cop que es esmentat. - «Jucef Adret e la muller» (1450a) (1459a) (1460)
Adret, Jucef (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1461a) (1461b) (1491)	- Liamós (1453) (1454) «e son fill» (1450a) - «e la muller» (1461a)	<ul style="list-style-type: none"> - Jucef Adret, jove (1450a). - La mare de Jucef Adret, citada per separat del fill (1461b).
Adret, Salamó (1421) (1423)		
Alaquín, Salamó (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Goig (1453) (1454) «Alaquim», al document (1461b).	
Adret, Samuel (1491)		

Alatzar, Mahir
(1446) (1450a) (1459a) (1460)

Citat amb aquesta referència: «per los béns d'Orabona» (1450a) (1459a) (1460). Hi afegírem que es tracta de la família de Saragossa, casat amb la filla d'Issach Orabona (29 de juliol de 1442), matrimoni del qual es conserva encara la *kemulah* a l'Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG).³

Albacha, Abraham
(1421)

- Jumalla
d'Albaca (1423)
- Jumayla
d'Albaca (1425)
- Jumayla (1428)
- (1430a)

- Qui sap si el cognom podria ser *Albahaca* (en referència a l'herba) i tractar-se d'un jueu d'origen castellà. L'any 1422 apareix com a Albaquer.

- Jumalla d'Albaca (1423), Jumayla d'Albaca (1425)
- o simplement Jumayla (1428) (1430a) no és citada explícitament en relació amb Abraham Albacha ni es diu que sigui sa muller.

Alfacan, Abraham
(1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a)

L'identifiquem amb Abraham Alfàcan, tot i que als documents hi apareix com a Abraham Alfallé (1421), Abraham Alfacta (1423) i Abraham Alfàça (1425) (1428) (1429) (1430a).

³ Vegeu aquest detall, i d'altres, sobre els Orabona, en l'article de Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

(Alfaquim, Bonanasch)

- «dos hereus de Bonanasch Alfaquim» (1421) (1423).

- Bonanasch Alfaquim no apareix directament en cap llista de les que referenciem en la present taula, sinó que ho fa a través dels seus hereus.

- Fill de Cresques Alfaquim, de família molt principal (amb branques a Perpinyà, Barcelona i Mallorca), ja el 1356 el trobem a Cervera. Exercí de metge (físic) i de secretari de l'ajalma (1366). Casà el seu fill Cresques Alfaquim (1368) amb Bonafla, filla d'Issach Perfet (mestre de la llei).⁴

Almoli, Jucef
(1483) (1490)

Andali, Bonanasch
(1491)

Andali, Mossé
(1490) (1491)

«e son fill
Bondia»
(1491)

Arrotí, Issach
(1461b) (1469c) (1491)

Arrotí, Salamó
(1491)

- Hi llegim «Aruti» (1461b).
- «e son gendre Mosse Hayim» (1491).

De professió, sabater (1491).

⁴ Vegeu aquesta i altra informació sobre Bonanasch Alfaquim en l'article de Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

- Samuel Asalzoli no apareix directament, sino que ho fa a través de la seva muller (1423), en cap llista de les que referenciem en aquesta taula.
- Tanmateix, a les falles de 1423 hi apareix com a «Asalzoli».

Astruch, Adret (1421) (1423) (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Astruga (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) - «lo fill de n'Adret, Bonjuha» (1461b)	- «e son fill» / «lo fill» (1458) (1459a) (1460) (1461a) - «lo fill de n'Adret, Bonjuha» (1461b)	Citat conjuntament amb el seu fill (1458) (1459a) (1460) (1461a), del qual només coneixem el nom de fonts: Bonjuha (1461b). Sabem, però, que es tractava de Bonjuha Adret (vegeu Riera, «La vida jueva a Cervera...»).
Atronay, Abraham (1446), (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460)	Astruga (1453) (1454)	- Reginó (1453) (1454) (1458)	- Natronahí, segons Jaume Riera (vegeu l'apèndix 2). - Atronay, normalment, a la documentació (1450a) (1458) (1459a) i (1460).
Atronay, Faym (1421) (1423) (1425) (1429) (1430a) (1446) (1450a)	- Reginó (1453) (1454) (1458) - «la muller de Faym Atronay» (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	- Reginó, vídua de Faim / Hayim Atronai (1453). - Reginó, uxor Phahim Atronay, quondam (1454). - «Na Reginó, muller de Faym Atronai» (1458); «la muller d'Atronay» (1461a) (1461b). - «la muller de Faym Atronay», citada sense esmentar el marit (1460).	- Faym Atronay és la forma més usual; en ocasions, Faym o Faym. També Atronai. - Hayim Natronahí, segons Jaume Riera (vegeu l'apèndix 2).

B

Badoç, Samuel (1425) (1428) (1429) (1430a)

Baró, Jucef (1461b) (1469b) (1491)	«la vídua» (1461b)	«la filla» (1461b)	- «la vídua d'en Baró» (1461b): deu tractar-se d'una errada, ja que apareixen citats tots tres per separat, l'un darrere l'altre, a banda que l'interessat segueix apareixent a la documentació (1469b) (1491).
		- «la filla d'en Baró», citada tot seguit de Jucef Baró (1461b).	- «la filla d'en Baró» (1461b): deu tractar-se d'una errada, ja que apareixen citats tots tres per separat, l'un darrere l'altre, a banda que l'interessat segueix apareixent a la documentació (1469b) (1491).
Baruch, Issach	Priçosa (1491)	«Pricosa, muller d'Issach Baruch, quondam» (1491).	
Baruch, Natan (1461b)			
Bellshom, Bonet (1491)		Riera documenta Bonet Bellshom Narboní (vegeu l'apèndix 2).	
Bellshom, Mossé (1491)		«e son fill» (1461a)	- «son genère Saltell» (1491). Potser es refereix a Saltell Bonafòs, fills de Cresques (1421).
Bellshom, Vidal (1446) (1450a) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)			- «Belsoms», al document (1459a).
Bendit, David (1446) (1450a) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c)	Regnó (1453) (1454)		- «Bellshom», citat just abans de Vidal Bellshom, sense indicar-ne cap relació determinada (1461b). Pot tractar-se de mestre Vidal Bellshom i del seu fill Bellshom Vidal, ambdós netges.
			- Secretari aljama i col·lecta (almenys, entre d'altres, els anys 1437 i 1456). ⁵ - Hi legim «Davi» l'any 1451 i anys anteriors.

⁵ ACGS, Fons Notarial, Joan Valentí, Manual (1436-1437), f. 70r, reg. top. 191, u. d. 459; ACGS, Fons Notarial, Joan Valentí, Manual (1453-1454), f. 3r/17r, reg. top. 193, u. d. 463.

Billan, Mossé (1450b) (1451) (1459b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)		
Blanes, Rovén de (1423) (1425)	Boldú, Bonjuha de (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	Gentil (1453) (1454)
		- Boldú (1451) (1460) (1469b). - Buldó (1450a) (1450b) (1458) (1459a) (1459b) (1461a) (1461b) (1462). - Buldú (1469a) (1469c).
Bonaïós, Jucef (1461a) (1461b)	Bonaïós, Saltell (1421)	Fill de Cresques (1421).
Bonaïós, Astruch (1446) (1453) (1450a) (1454) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Mairona (1453) (1454)	«Benastruch», al document (1450a) (1459a).
Bonell, Samuel de (1423)	Bonjuha, mestre (1428) (1430a)	- «Bonjuha» al document (1428). - No podem saber si es correspon amb algun altre Bonjuha.
Bonsenyor, Abraham (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a)	Buldo, Bonaïós de (1425) (1428) (1430a)	

C		
Canic, Sentou (1425)	Abraham Canet (1421), Abram Chanes (1429).	
Canes, Abraham (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446)		
Cap, Issach (1428) (1430a) (1446) (1450a) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Hi llegim «Caab» (1430a) i «Cab» (1450a).	
Catany, Issach (1425) (1428) (1430a)		Hi llegim «Catan» (1428) i «Catan» o «Catan» (1430a).

Cavaller, Samuel (Astruch) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1468) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490) (1491)	Puria (1453) (1454)	Jucef (1491)	- Té un gendre, innominat (1446), probablement el marit de la seva filla Mira. ⁶ - «la mulier d'en Cavaller, e los pubills seus» (1450a) (1460). Aquesta referència no permet ser atribuïda a cap esposa en concret. Per tant, pot tractar-se d'aquest o de qualsevol altre Cavaller. Amb el mateix problema en troben l'any 1461a: «los fills e los hereus d'en Cavaller [...] que estan abdós en casa» (1461a).
		Jucef (1491)	- Sense interposar-hi Astruch: (1461b) (citat precedint el nom de la seva mare, Goig), 1468 («metge») i 1491 («mestre»).
			- L'any 1468, és esmentat com a «metge» conjuntament amb «son fratre», sense citar el nom d'aquest (tant podia tractar-se de Samuel Astruch com de Jucef).
			- Al manifest de 1469c (f. 127r) hi llegim: «[Samuel Struch (sic) Cavaller] Jucef Cavaller, son fill, dix per jurament...». Suposem que es tracta d'una errada de l'escrivà, que volia referir-se al germà, amb qui declara aquest any, tal com passa l'any 1483, quan apareix manifestant jutjament amb Jucef Cavaller, el seu germà.

⁶ Per a la nissaga dels Cavaller, vegeu l'arbre genealògic de la família i l'estudi corresponent, contingut a la tesi doctoral, inèdita, del Dr. Marcos Caballero, consultable a l'ACSG (Caballero, 2007, p. 56). Així mateix, Jaume Riera aporta altra informació complementària sobre els Cavaller, dins el present volum («La vida jueva a Cervera...»).

Cavaller, Jucef (1453) (1483) (1491)	Samuel Astruch (1491)	<ul style="list-style-type: none"> - Metge (1468), conseller i secretari de l'ajalma (almeyns, els anys 1480, 1482 i 1485). Es convertí (1492) amb el nom de Rafael Cavaller (i fou penitenciat a Barcelona, en l'acte de fe de 18 de setembre de 1500).⁷ - Citat conjuntament amb el seu germà Samuel Astruch (1491).⁸ - Fill de Samuel Astruch Cavaller (1469c). Al manifest de l'any 1469c, «denunciava» (declarava), juntament amb el seu pare, Samuel Astruch Cavaller (metge originari de Falset), i els anys 1483 i 1491 ho feia amb el germà Samuel Astruch Cavaller. Al manifest de 1490, l'escrivíà potser oblidà de consignar-lo (o bé només anotà el germà Samuel Astruch Cavaller). - «En Cavaller, lo pubill» (1459a) és una referència que, tot i que l'atribuïm a Jucef, bé podria tractar-se d'un altre Cavaller.
Cavaller, Salamó (Astruch) (1462) (1483) (1490)	Goig (1453) (1454) (1483) (1490)	<ul style="list-style-type: none"> - És anomenat «Mestre Salamó Cavaller» (1490), en referència a la seva professió de metge. - Suposem que es tracta del fill de Samuel Astruch Cavaller (Falset) i de na Goig (1461b); net, per part de mare, de Samuel de Lunell (Pontis) i besnet de Bonet Salamies de Lunell (aquest, un cop convertit, fou Francesc de Tovà/Túria). Germà de Samuel (Astruch) Cavaller i de Jucef Cavaller.

⁷ Vegeu Jaume Riera «La vida jueva a Cervera...», dins el present volum.

⁸ Vegeu aquest detall, i d'altres, sobre la nissaga dels Cavaller, en l'article de Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

Caxó, Samuel (1428) (1429) (1430a) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1455a) (1460)	Tolrana (1453) (1454)	«Salamó Satorra e Benvenist de Cobniure, pobil, tot en una casa» (1461a). Probablement es tracta del gendre de Salamó Satorra, atès que a la relació de la talla dels murs (1461b), a continuació d'aquest s'hi esmenta el gendre de Salamó Satorra, i el mateix any (1461a), com diem, s'hi esmenten ambdós conjuntament: «Salamó Satorra e Benvenist de Cobniure, pobil, tot en una casa».
Cohén, Baruch (1491)	Lianós (1453) (1454)	«e son frare, Samuel» (1491) -«Coffien», al document (1491). -Citat conjuntament amb el seu germà Samuel: «son frare, Samuel» (1491).
Cohén, Benvenist (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1468) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)		
Cohén, Cresques (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1459b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483)		- Hi llegim «Cofeny» (1425). - Hi llegim «Davy Chofen» (1429).
Cohén, David (1425) (1429) (1430a) (1446)		Hi llegim «Cofeny» (1428).
Cohén, Issach (1425) (1428) (1430a)		
Cohén, Issach Mossé (1446) (1450a)		

Cohén, Issach Salamó (1446) (1450a) (1451) (1459a) (1460) (1461a) (1462) (1469c)	- «í na Goigo», la seva sogra (1446) (1450a). - Interlineat, al document. Issach Salamó, just sota de Salamó Cohén (1451).
(Cohén, Salamó) Cohén, Salamó (1450b) (1451) (1458) (1461b)	Reginó, «muller de Salamó Cohen, quondam» (1428) (1430a)
Cohén, Samuel (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) Comprat, Issach (1491)	Homonim de l'anterior, sense poder determinar la relació entre ambdós. - Citat conjuntament amb el seu germà Baruch (1491). - «Cofien», al document (1421). - «Cofeny», al document (1425). «Issach Comprat, lo sedacer» (1491).
Coví, Jucef (1458) Coví, Salamó (1461a) (1461b)	D'ofici, sabater (1458). De professió, sabater (1461b), com un altre Coví, en Jucef Coví.
Crexent, Baïó (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1430b) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461b) (1462) (1468) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	- Bellaire (1453) (1454) (1460) - «el lo fill» - «e la muller» (1459a) - Samuel (1450a) (1460) (1460) - «el lo fill» - «e la muller» (1459a)

	Crexent, Jucef Baró (1450a) (1453) (1454) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469c) (1483) (1490)	Durona (1453) (1454)	- Hi legim «Barí» (1450a). - Apareix dos cops en la mateixa relació de la quèstia deis jueus l'any 1461a.
D			
	Daví, Vidal (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a)		L'identifiquem amb Abraham Daviu (citat per Riera, vegeu l'apèndix 2), als documents, «Abraham Davi».
	Daviu, Abraham (1421) (1423)		
E			
	Ezrà, Salamó (1461a) (1461b)	«Azra», als documents.	
G			
	Gallipapa, Astruch (1421) (1423) (1428) (1429) (1430a) (1446) (1450a)	«e son fill» (1450a)	Citat conjuntament amb el seu fill: «e son fill» (1450a), sense dir-ne cap nom.
	Gallipapa, Jucef (1453) (1454) (1459a) (1460)	Astruga (1453)	
	Gibre, Jacob (1458) (1459a) (1460)		

Gracià, Issach (1428) (1429) (1430a) (1446) (1453) (1450a) (1454) (1459a) (1460) (1461b)	Reginó o Regina (1453) (1454)	- És esmentat com a «texidor» (1450a) (1459a) (1460). - El seu fill, Joan Gracià, està documentat com a convers l'any 1456. ⁹
Gracià, Jucef (1421) (1423) (1428) (1429) (1430b) (1446) (1450b) (1451) (1459b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483)	«la muller de Jucef Gracià» (1450a)	La muller és citada sense el marit (1450a).
Gracià, Mossé (1429) (1430a)		«Mossen», al document (1430a).
Gran, Issach (1425)		
Gran, Jucef (1425)		
Gran, Mossé (1425)		
H		
Hafananel, Salamó (1453) (1454)	Blanquina (1453) (1454)	Citat amb el seu sogre, Issach Arrotí (1491).
Hayim, Mossé (1491)		
I		
Issach, Adret (1453) (1454)		És fill d'Issach Adret (1453) (1454).

⁹ Llobet, 1988, p. 344.

J	
Jacobi, Abraham (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a)	
Jacobi, Sentou (1421) (1423) (1446) (1450a) (1453) (1454) (1459a) (1460)	Preciosa (1453) (1454)
Jafudà, Leó (1421)	«la muller» (1423)
Jafudà, Sentou)	muller (1421) (1423)
	- «la muller de Sentou Jafudà e son nét» (1421) (1423). - Sentou Jafudà no apareix directament, sinó a través de la seva muller (1421) (1423), en cap llista de les que referencien en la present taula. D'ell n'existeixen altres referències anteriors, els anys 1385 i 1395, amb la professió de sastre. ¹⁰
L	
Leví, Baró Abraham (1425)	«ab los pobills» (1425)
Leví, Baró (1428) (1429) (1430a)	e los pobills (1428) (1429) (1430a)
Leví, Fayn (1428) (1430a)	Sempre citat conjuntament amb els fills: «e los pobills» (1428) (1429) (1430a).

¹⁰ Vegeu Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

Leví, Jafudà (1421)	«la muller» (1421)		- «la muller de Xalamies de Llunell» (1421). - Salamies de Lunell no apareix directament, sinó a través de la seva muller, en cap llista de les que referenciem en aquesta taula. D'ell n'existeixen altres referències els anys 1416 i 1421. - Pot tractar-se del germà de Samuel de Lunell, fill de Bonet Salamies de Lunell, de Pontis (aquest, un cop convertit, fou Francesc de Tovia).
Lunell, Samuel de (1421) (1425) (1429) (1430a) (1446) (1453) (1454) (1461b)	Comprada (1453) (1454)		- Apareix també en falles, perquè «la vila li age feta franquesa de la sua quisita propria» (1430a). - «xnestre» (1446) (1454) (1461b). - «xnetge» (1453). - L'any 1453, és esmentat com a metge i, a més, és tutor, conjuntament amb Goig (vідua de Samuel Cavaller), de Jucef Cavaller i Samuel Cavaller, fills de l'esmentada Goig i del seu difunt espòs, Samuel (Astruch) Cavaller. - «Samuel de Llunell e sa mare» (1425) (1429) (1430a).
Maimó, Jafudà (1423)			
Malet, Astruch (1423) (1425) (1428) (1430a) (1450a)			

Mifael, Salamó (1450a) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Blanquina (1454)	Hi llegim «Salamó Mifael» [anavet?] (1450a).
Momet, Jucef (1423) (1425) (1428) (1430a)		Hi llegim «Momet» (1428) (1430a).
O		
Orabona, Issach (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446)	Bonadona (1453) (1454)	«e son fare» (1428) (1429) (1430a)
		- «Horabona», al document (1428) (1429) (1430a). - Bonadona, esmentada com a vídua d'Issach Orabona (1453).
		- Clat conjuntament amb el seu germà: «e son frare» (1428) (1429) (1430a).
		- Una filla d'ambdós, també Bonadona de nom, casada amb Bonjuha Adret (1453), i una segona filla, Bonafilla, és esposa de Cresques Adret (1453). ¹¹
Orabona, Jacob (1421)		Hi llegim «Erabona» (1421), declara conjuntament amb el germà de qui no s'esmenta el nom.
P		
Piera, Samuel de (1421)		Sembla que aquest any (1421) es convertí, sense que se n conegui el nou nom cristia. ¹²

¹¹ Remetem novament a la informació que facilita Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

¹² Dada aportada per Llobet (1988, p. 341), segons ref. doc. ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Llibre del Racional (1421-1422), f. 41.

Q

Quercí, major; Issach de
 (1422) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a)
 (1446) (1450a) (1450b) (1453) (1454) (1458)
 (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b)
 (1462) (1468)

Lianmós
 (1453) (1454)

- «*ce sa mare*» (1428) (1429) (1430a).
- A partir de l'any 1446 inclos i apareix referenciat com a «*major*» (no així els anys anteriors, tot i que creiem que es tracta d'ell). El 1462 apareix com a «*major de dies*».
- És el secretari de l'aljama i de la col·lecta (1453) (1454).

- És el pare d'Issach de Quercí, menor (draper) i, probablement, de Jacob de Quercí. Aquest, segons Riera, un cop mort el seu germà Issach sense fills (1446), es trobà amb el compromís d'haver-se de casar amb la seva cunyada Regina (matrimoni per levitat), cosa que sembla que evità mitjançant la cerimònia de la *halisha*.¹³

- Podria ser germà de Jacob (Issach) de Quercí, atès que coincideixen les dates en què ambdós apareixen als documents.

Quercí, menor; Issach de
 (1446) (1450a) (1450b) (1453) (1454) (1458)
 (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b)
 (1483) (1490)

Reginó
 (1453) (1454)

- «*ce sa sogra*» (1458) (1461b).
- Ès fill d'Issach de Quercí, «*major de dies*» (1446) (1454).
- «*draper*» (1453).
- No estem segurs que es tracti d'ell (1483) (1490).

Quercí, Issach (Jacob) de
 (1451) (1453) (1454) (1459a) (1460) (1461a)
 (1469a) (1461b) (1469c) (1483) (1490) (1491)

Sobredona
 (1453) (1454)

- Fill de Jacob (Issach) de Quercí (1453) (1454) (1459a) (1460) (1461a) (1490), i germà de Jafudà de Quercí (1483) i, probablement també, de Mossé de Quercí.
- L'esposa Sobredona és filla de Jacob (1454).
- Amb el nom compost d'Issach Jacob (1483) (1490).
- «*amestre*» (1490).

¹³ Vegeu Jaume Riera («*La vida jueva a Cervera...*»), dins el present volum.

Quercí, Jacob (Issach) de (1421) (1421) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1454) (1458) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1468) (1469a) (1469b) (1490) (1491)	Bonfat o Bonifar (1453) (1454)	Sara (1421)	- Apareix per duplicit (1421), quan la seva germana Sara declara conjuntament amb ell. - Pare d'Issach (Jacob) de Quercí (1453) (1459a) i probablement també de Jafudà de Quercí (1468) (1483) (1490) (1491) i de Mossé de Quercí (1491). - Amb nom compost, Jacob (Issach) de Quercí (1490). - «mestre» Jacob de Quercí (1491).
Quercí, Jafudà de (1468) (1469c) (1483) (1490) (1491)			<p>- Creiem, sense tenir-ho documentat, que podria ser germà d'Issach de Quercí, major, atès que coincideixen les dates en que ambdós apareixen als documents.</p> <p>- Advertim que cal prendre amb tota cautela les filiacions i parentius que apuntem per a la família Quercí en aquesta taula, atesa la complexitat i la repetició de noms i prenoms. Els Quercí, d'origen francès, apareixen a Cervera ja el 1364, a partir de l'argenter Menahem de Quercí.¹⁴</p> <p>- «e son frare Issach Jacob de Quercí» (1483) (1490) - «e son frare Mossé» (1491)</p>

¹⁴ Vegeu Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

	Quercí, Mossé de (1491)	Jafudà de Quercí (1491)	- Declara conjuntament amb Jafudà en el manifest (1491). - Germà d'Issach (Jacob) de Quercí i de Jafudà de Quercí. Per tant, tots tres són fills de Jacob (Issach) de Quercí.
	Quercí, Vidal de (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Bonjorn (1453) (1454)	En desconeixem el parentiu amb la resta de la nissaga Quercí.
R	Rimoch, Salamó (1446) (1450a)		«Ricmoch», al document (1450a).
S	Saladi, Astruch (1425) (1429) (1430a)		
	Saladi, Ferrer (1425) (1428) (1430a)		
	Salamò, Adret (1421) (1425) (1428) (1430a) (1430a)		Variant: «Salamò» (1428).
	Salamò, Benvenist (1428) (1429) (1430a)		Pensem que pot tractar-se de la mateixa persona que Salamó, Issach (1459b) (1469a) (1469b)
	Salom, Bonjuha (1491)		Issach Salamó Cohen.

Samarell, Abraham (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1459a) (1460)	- la muller d'Abraham Samarell (1458) - «c sa muller» (1459a) (1460)	- Sembla que ocupava un alberg de na Bellaire (veguu «Bellaire», al final de la taula, apartat «Altres»).	
Samarell, Jafudà (1421)	Samarell, Jucef (1422) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1459a) (1459b)	Fill del difunt Goig, vídua de Jucef Samarell (1453) (1454) Abraham Samarell (1453)	<ul style="list-style-type: none"> - Tot i que apareix com a difunt (1453), alhora que s'esmenta la seva vídua Goig (1453) (1454), a la documentació continua apareixent un (altre) Jucef Samarell fins a 1490, del qual no ens consta la relació ni la filiació amb aquest Jucef Samarell, casat amb Goig. - «Jucef Samarell e los hereus» (1459a).
Samarell, Jucef (1454) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)		<ul style="list-style-type: none"> - «Jucef Samarell e los hereus» (1459a) (1461a). - Probablement és fill de Jucef Samarell (difunt l'any 1453) i de Goig, tot i que enllloc no s'hi diu que ho sigui. 	
Samarell, Lobell (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b) (1490)	Astrugona (1453) (1454) Samarell, Salamó (1421) (1423) (1425) (1428) (1430a) (1430b) (1453) (1454) (1458) (1461b)	<ul style="list-style-type: none"> Sense que la documentació consultada en digui res, pensem que possiblement es tracta del fill de Samuel Samarell. Sabem que es casà amb Astruga/Astrugona (1443), moment en què el seu pare ja era difunt.¹⁵ - Fill del difunt Jucef Samarell (1453), «Saló» (i no «Salamó») al document (1423). - «E sa mare» (1458). - «La mare d'en Samarell» (1461b), citada a continuació i per separat de Salamó Samarell, suposadament fill seu. 	

¹⁵ Végeu Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

<p>Samarell, Samuel (1425) (1428) (1430a)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'avyà apareix citada conjuntament amb el seu net, Samuel Samarell, aquests mateixos anys (1428) (1430a). - Sense que la documentació consultada en digui res, pensem que possiblement es tracta del pare de Lobell Samarell. Sabem que aquest es casà amb Astruga/ Astrugona (1443), moment en què Samuel Samarell, el seu pare, ja era difunt, com ja hem indicat més amunt. 						
<p>Saporta, Mossé (1453) (1454) (1458) (1459a) (1461a)</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Bonadona (1453)</td> <td style="width: 50%;">Llevat que es tracti d'una errada de l'escrivà, el nom de Bonafilla com a esposa s'atribueix tant a Samuel Saporta com a Mossé Saporta, relacionats per aquest ordre en el mateix document (1454).</td> </tr> <tr> <td>Bonafilla (1454)</td> <td></td> </tr> </table>	Bonadona (1453)	Llevat que es tracti d'una errada de l'escrivà, el nom de Bonafilla com a esposa s'atribueix tant a Samuel Saporta com a Mossé Saporta, relacionats per aquest ordre en el mateix document (1454).	Bonafilla (1454)			
Bonadona (1453)	Llevat que es tracti d'una errada de l'escrivà, el nom de Bonafilla com a esposa s'atribueix tant a Samuel Saporta com a Mossé Saporta, relacionats per aquest ordre en el mateix document (1454).						
Bonafilla (1454)							
<p>Saporta, Samuel (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Bonafilla</td> <td style="width: 50%;">- «Coloma, mare d'en Saporta» (1450a) (1459a)</td> </tr> <tr> <td>Bonafilla (1454)</td> <td>(1460).</td> </tr> <tr> <td></td> <td>- «mare d'en Saporta» (1450a) (1458) (1460).</td> </tr> </table>	Bonafilla	- «Coloma, mare d'en Saporta» (1450a) (1459a)	Bonafilla (1454)	(1460).		- «mare d'en Saporta» (1450a) (1458) (1460).
Bonafilla	- «Coloma, mare d'en Saporta» (1450a) (1459a)						
Bonafilla (1454)	(1460).						
	- «mare d'en Saporta» (1450a) (1458) (1460).						
<p>Sarruch, Jucef (1491)</p>	<p>«Caruch», al document (1450a).</p>						
<p>Satorra, Salamò (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1468) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Astruga o Astrugona (1453)</td> <td style="width: 50%;">«Salamò Satorra e Benvenist de Cobniure, pibil, tot en una casa» (1461a). Probablement es tracta del gendre de Salamò Satorra, atès que a la relació de la tala dels murs (1461b), a continuació d'aquest s'hi esmenta el gendre de Salamò Satorra, i el mateix any (1461a), com diem, s'hi esmenten ambdós conjuntament: «Salamò Satorra e Benvenist de Cobniure, pibil, tot en una casa».</td> </tr> </table>	Astruga o Astrugona (1453)	«Salamò Satorra e Benvenist de Cobniure, pibil, tot en una casa» (1461a). Probablement es tracta del gendre de Salamò Satorra, atès que a la relació de la tala dels murs (1461b), a continuació d'aquest s'hi esmenta el gendre de Salamò Satorra, i el mateix any (1461a), com diem, s'hi esmenten ambdós conjuntament: «Salamò Satorra e Benvenist de Cobniure, pibil, tot en una casa».				
Astruga o Astrugona (1453)	«Salamò Satorra e Benvenist de Cobniure, pibil, tot en una casa» (1461a). Probablement es tracta del gendre de Salamò Satorra, atès que a la relació de la tala dels murs (1461b), a continuació d'aquest s'hi esmenta el gendre de Salamò Satorra, i el mateix any (1461a), com diem, s'hi esmenten ambdós conjuntament: «Salamò Satorra e Benvenist de Cobniure, pibil, tot en una casa».						
<p>Sayol, Ezrà (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1462)</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Astruga (1453) (1454)</td> <td style="width: 50%;">Variants als documents: «Ezera Sayol» (1425), «Asdra Sayol» (1428), «Acdrà Sayolly» (1429), «Azzera Sayol» (1430a), «Ezdra Sayol» (1450a), «Añzara Sayol» (1451), «[...] Sayoll» (1458), «Ezrà Assayol» (1459a) (1459b), «Adzara Sagollí» (1462).</td> </tr> <tr> <td></td> <td>- Riera dona Assayol per Sayol (vegeu l'apèndix 2).</td> </tr> </table>	Astruga (1453) (1454)	Variants als documents: «Ezera Sayol» (1425), «Asdra Sayol» (1428), «Acdrà Sayolly» (1429), «Azzera Sayol» (1430a), «Ezdra Sayol» (1450a), «Añzara Sayol» (1451), «[...] Sayoll» (1458), «Ezrà Assayol» (1459a) (1459b), «Adzara Sagollí» (1462).		- Riera dona Assayol per Sayol (vegeu l'apèndix 2).		
Astruga (1453) (1454)	Variants als documents: «Ezera Sayol» (1425), «Asdra Sayol» (1428), «Acdrà Sayolly» (1429), «Azzera Sayol» (1430a), «Ezdra Sayol» (1450a), «Añzara Sayol» (1451), «[...] Sayoll» (1458), «Ezrà Assayol» (1459a) (1459b), «Adzara Sagollí» (1462).						
	- Riera dona Assayol per Sayol (vegeu l'apèndix 2).						

Sayol, Salamó (1454)	Fill d'Ezrà Sayol (1454).	
Sayol, Samuel (1423)	A les falles apareix com a «Samuel Axagoll».	
Sullam, Abraham (1491)	Per a una hipòtesi sobre la nissaga Sullam (especialment per a Issach i Samuel Sullam), vegeu més avall l'entrada sobre Issach Sullam (casat amb Bonadona), dins aquesta mateixa taula.	
Sullam, Adret (1423)		
Sullam, Baró (1454)	Fill de Bellshom Sullam i germana de Vidal Sullam.	
Sullam, Bellshom (1446),(1453) (1454) (1458)	Reginó (1453) (1454) «e son fill» (1458)	- Pare de Batí Sullam i Vidal Sullam. - «fill de Bellshom Sullam» (1458). Citat conjuntament i en relació amb el seu pare, Bellshom Sullam.
Sullam, Benvenist (1483) (1490) (1491)		«e son frare» (1428) (1428) (1430a)
Sullam, Biona (1421) (1423) (1425) (1428) (1430a) (1430b) (1450b) (1451) (1459b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c)	Citat conjuntament amb el seu germà (1428) (1430a).	
Sullam, Boniuha (1483) (1490)		

Sullam, Issach (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c)	Bonadona (1453) (1454) (1458) (1460) (1461a)	«e son fill» (1458) (1460) (1461a)	- Entre els anys 1446 i 1469 apareixen esmentats dos Issach Sullam allora, la qual cosa fa impossible determinar qui és qui. - Un dels dos Issach Sullam és esmentat conjuntament amb el seu fill (1458) (1459a) (1460) (1461a).
Sullam, Issach (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c)	Reginò (1453) (1454) (1458) (1459a) (1462) (1469a)	«Lo padre [sic]» (1491). «Lo padre [sic]» (1491).	- Sabem, només pels noms de les esposes per als mateixos anys (1453 i 1454) i per referències als fills d'aigüen d'ells, que visqueren dos Issach Sullam i dos Samuel Sullam. Excepte en aquells casos, per a la resta dels anys en què apareixen uns i altres ens resulta impossible saber de quin Issach o Samuel es tracta (d'aquí que es repeteixin els anys). - Una hipòtesi: som davant de tres generacions: l'avi Issach Sullam (casat amb Bonadona) i tingueren dos fills: Issach Sullam (casat amb Reginò) i Samuel Sullam (casat amb Goig). I aquest, al seu torn, també tingué dos fills: Issach Sullam (poisent Issach Mossé Sullam?) i Samuel Sullam (casat amb Reginò). Pertant, ambos devien ser nets de l'avi Issach.
Sullam, Issach (1425) (1453) (1454) (1458) (1460) (1461a) (1461b)	Lluna (1453) (1454) (1458) (1460) (1461a) (1461b)	«Lo padre [sic]» (1491). «Lo padre [sic]» (1491).	Treballarem amb la hipòtesi que aquest Issach Sullam, casat amb Reginò (1453 i 1454), sigui fill de l'anterior Issach Sullam (que comença a aparèixer a la documentació els anys 1429 i 1430a). Cal tenir present, però, que en tots els anys que li assignem, entre 1446 i 1469, no podem saber si es tracta del pare o del fill.
Sullam, Issach Mossé (1491)			- Citat conjuntament i en relació amb sa mare (1458); «la mare de Jafudà Sullam», esmentada a continuació del fill, per separat (1461b). - «Jafudà Sullam e sa mare» (1461a), citat a continuació de Jucef Sullam («e son fill Jafudà», ratllat), detall que revela posser que aquest any, 1461a, el pare devia haver mort, i Jafudà vivia amb sa mare.

Sullam, Jucef (1423) (1425) (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	Astruga (1453) (1454) Dolça (1453) (1454)	«e son fill Jafudà» (1459a) (1460) Sullam (1491)	- Citat conjuntament com a fill de Jucef Sullam (1459a) (1460): «Jucef Sullam e son fill Jafudà». - «e son fill Jafudà», rattlat (1461a).
Sullam, Mossé (1421) (1423) (1425) (1446) (1450a) (1458) (1459a) (1453) (1454) (1460) (1461a) (1461b) (1491)		Fill de Mossé Sullam (1491)	- «e son nebot Issach» (1491). - Fill de Mossé Sullam (1491). S'esmenta el fill, amb independència del pare.
[Sullam], Mossé (1491)			«Fill de Mossé Sullam» (1491). Només s'esmenta amb el nom de fonts.
Sullam, Samuel (1421) (1423) (1425) (1429) (1430a) (1430b) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490) (1491)	Goig (1453) (1454)		- «e son fill Issach» (1425). - Fill d'Issach Sullam (1453). - Sabem, només pels noms de les espouses per als mateixos anys (1453 i 1454) i per referències als fills d'alguns d'ells, que visqueren dos issach Sullam i dos Samuel Sullam. Excepte en aquests casos, per a la resta dels anys en què apareixen uns i altres ens resulta impossible saber de quin Issach o Samuel es tracta (d'aci que es repeteixen els anys). - Trobem un Samuel Sullam, «seniore», l'any 1415, com a testimoni en la cancel·lació d'un deute. ¹⁶
Sullam, Samuel (1421) (1423) (1425) (1429) (1430a) (1430b) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490) (1491)	Reginó (1453) (1454)		Fill de Samuel Sullam (1421: «lo filh») i, per tant, net d'Issach Sullam.

¹⁶ACSG, Fons Notarial, Joan Gener, Manual, f. 39v (1414), reg. top. 88, u. d. 189.

	Sullam, Vidal (1454)	Fill de Bellshom Sullam i germà de Baró Sullam.
T	Tolosa, Vidal de (1423)	
	Toroç, Astruch (1421) (1423) (1425) (1428) (1430a) (1454)	Variants als documents: «Caroç» (1421), «Tarròs» (1423), «Taroç» (1425) (1428) o «Quatoç» (1430a).
	Toroç, Issach (1483) (1490) (1491)	Amb les variants acostumades per a <i>Toroç</i> .
	Toroç, Sentou (1446) (1450a) (1453) (1454) (1459a) (1460)	
		Claro(r) (1453) (1454) (1458)
		«elos filis» (1459a) (1460)
V	Vidal (1423) (1425) (1428) (1430a) (1459a) (1459b) (1460) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	Pot tractar-se de mestre Vidal Bellshom i del seu fill Bellshom Vidal, ambdós metges.
X	Xenillico, Astruch (1461a) (1461b)	Podria ser la mateixa persona que Astruch Sebillicho, de professió, sabater (1461b).
Z	Zayet, Nizam (1461a) (1461b)	- «lo fill d'en Nizim Azayet e son fill» (1461a). - Nizim o Niquim Zayet (1461b). - «lo fill d'en Zayet» (1461b), citat a continuació i per separat de Nizim Zayet, pare seu.

Altres

Balaguer, Antoni
(1483) (1490)

És de les Oluges Altes (Sobiranes) i, sorprenentment, apareix entre jueus aquests dos anys (1483) (1490). És el mateix cas d'un personatge, de cognom *Soler* (aquest apareix entre jueus en el manifest de 1490). Probablement es tracta de conversos. El tercer conveu que detectem, de qui si que tenim constància documental, és Lluís de Sant Gil.

Bellaire
(1421) (1423)
(1425) (1459a)

- «alberg de na Bellaire» (1423), citada sense relacionar-la amb ningú (1423) (1459a) (1460).
- «Bellaire, l'alberg que ere de na Bellaire», on està Abraham Samarell (1425).
- Apareix esmentada sola, sense relació amb cap jueu (1459a).

Bonjorn (1421)

Apareix esmentada sola. Probablement es refereix a l'esposa de Focalquier, algun jueu oriünd d'aquesta localitat provençal, atès que apareix també a les falles con a «Bonjorn d'en Focalquier» (1421).

Jumaylla
(1430a)

- Apareix esmentada sola, sense relació amb cap jueu.
- També apareix a falles (1430a).
- Podria tenir relació amb una altra Jumaylla, esposa d'Abraham Albacha (vegeu aquesta entrada).

Justona o
Justuna (1425)
(1428) (1429)
(1430a)

- «Justona» (1428).
- Apareix esmentada sola, sense relació amb cap jueu.

Sanahuja, Bru de
(1469a) (1469c)

Creiem que deu tractar-se d'un jueu acabat de convertir en el moment de redactar el registre de la quèstia de Capcorral (1469a) i el manifest del mateix any (1469c), ates que és esmentat al final, dins el gruix de jueus, però separat de la resta amb una ratlla.

(Sant Gil, Lluís de)

- Reginò, mare del difunt Lluís de Sant Gil (1421). Segons J. Riera, Lluís de Sant Gil (de qui desconeixem el nom jueu) era convers (any 1419), gendre de Manuel de Ribelles i fill dels conversos Joan Gelabert, de Cardona, i Marquesa.¹⁷

- Creiem que és el mateix cas d'Antoni Balaguer (les Oluges Altes) i un tal Soler (la Cardosa), probablement també conversos que, tot i la seva nova adscripció (potser recent), segueixen apareixent relacionats entre jueus.

Sara (1430a)

Apareix esmentada sola, sense relació amb cap jueu.

Soler, [...] (1490)

És de la Cardosa i sorprenentment apareix entre jueus aquell any (1490). És el mateix cas d'un personatge, Antoni Balaguer, de les Oluges Altes (aquest apareix entre jueus en els manifestos de 1483 i 1490). Pensem que es tracta de conversos. El tercer convers que detectem, de qui si que tenim constància documental, és Lluís de Sant Gil.

¹⁷ Vegeu aquest detall, i d'altres, sobre Lluís de Sant Gil, en l'article de Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum. També, a Llobet, 1988, p. 340-341.

3. Taula 2

	Caps de casa NOMS	Muller	Filla	Germà/ana	Observacions
A					
Abraham Hayim Abencanes (1430b)					L'identificuem amb Abraham Abencanes, tot i que al document llegim «Abram Faym Amenichyes».
Abraham Adret (1421) (1423)	«la muller e sa filla» (1425)	«la muller e sa filla» (1425)			«la muller d'en Abraham Adret e sa filla» (1425).
Abraham Albacha (1421)	- Jumalla d'Albacha (1423) - Lumayla d'Albacha (1425) - Lumayla (1428) (1430a)		- Qui sap si el cognom podria ser <i>Albahaca</i> (en referència a l'herba) i tractar-se d'un jieu d'origen castellà. L'any 1422 apareix com a Albaquer. - Jumalla d'Albacha (1423), Jumayla d'Albacha (1425) o simplement Jumayla (1428) (1430a) no és citada explícitament en relació amb Abraham Albacha ni es diu que sigui sa muller.		
Abraham Alfàçan (1421) (1423) 1425) (1428) (1429) (1430a)					L'identificuem amb Abraham Alfàçan, tot i que als documents hi apareix com a: Abraham Alfalla (1421), Abraham Alfàçia (1423) i Abraham Alfàça (1425) (1428) (1429) (1430a).
Abraham Atronay (1446), (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460)	Astruga (1453) (1454)				- Natronahi, segons Jaume Riera (vegeu l'apèndix 2). - Atronay, normalment, a la documentació (1450a) (1458) (1459a) i (1460).
Abraham Bonsenyor (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a)					

Abraham Canes (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446)	Abraham Canet (1421), Abram Chanes (1429).
Abraham Daviu (1421) (1423)	L'identificuem amb Abraham Daviu (citat per Riera, vegeu l'àpèndix 2); als documents, «Abraham Daví».
Abraham Jacobi (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a)	
Abraham, mestre (1421)	Reginó és qui declara (1421). Mestre Abraham és difunt l'any 1423.
Abraham Samarell (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1459a) (1460)	<p>- la muller d'Abraham Samarell (1458)</p> <p>- «sa muller» (1459a) (1460)</p>
Abraham Sullam (1491)	<p>Per a una hipòtesi sobre la missaga Sullam (especialment per a Issach i Samuel Sullam), vegeu més avall l'entrada sobre Issach Sullam (casat amb Bonadona), dins aquesta mateixa taula.</p>
Adret Astruch (1421) (1423) (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	<p>Astruga (1453) (1454)</p> <p>- «e son fil» / «e lo fill» (1458) (1459a)</p> <p>(1460) (1461a)</p> <p>- «lo fill de n'Adret, Bonijah» (1461b)</p>
Adret Issach (1453) (1454)	És fill d'Issach Adret (1453) (1454).

Adret Salamó (1421) (1425) (1428) (1430a) (1430a)		
Adret Salamó Adret (1430b)		
Adret Sullam (1423)		L'identifiquem amb Astruch Abenafia . (citat per Riera, vegeu l'apèndix 2), tot i que als documents llegim <i>Benaña</i> (1421) (1423).
Astruch Adret (1461a) (1461b) (1491)	Bonadona (1421) (1423)	<ul style="list-style-type: none"> - «Adret Astruch e lo fill» (1461a) - «lo fill de n'Adret», Bonjuhà (1461b) <p>- Bonadona, esposa d'Astruch Adret, citada independent del marit (1421) (1423).</p> <p>- Astruch Adret és esmentat conjuntament amb el seu fill, sense anomenar-lo (1461a) o bé només amb el nom de fons (1461b). Sabem que es tractava de Bonjuha Adret. Vegeu J. Riera («La vida jueva a Cervera...»), també, l'entrada de Bonjuha Adret.</p>
Astruch Bonastruch (1446) (1453) (1450a) (1454) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Mairona (1453) (1454)	«Benastruch», al document (1450a) (1459a).
Astruch Gallipapa (1421) (1423) (1428) (1429) (1430a) (1446) (1450a)	«e son fill» (1450a)	Citat conjuntament amb el seu fill: «e son fill» (1450a), sense dir-ne cap nom.
Astruch Malet (1423) (1425) (1428) (1430a) (1450a)		
Astruch Saladi (1425) (1429) (1430a)		

Astruch Totorç (1421) (1423) (1425) (1428) (1430a) (1434)		Variants als documents: «Catoç» (1421), «Tartos» (1423), «Taroç» (1425) (1428) o «Quaroç» (1430a).	
Astruch Xenilliquo (1461a) (1461b)		Podria ser la mateixa persona que Astruch Sebilchó, de professió, sabater (1461b).	
B			
Baró Abraham Levi (1425)	«ab los pobills» (1425)		
Baró Crexent (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1430b) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461b) (1462) (1468) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	- Bellaire (1453) (1454) (1460) - «e la muller» (1459a) - «e lo fill» (1459a)	- Samuel (1450a) (1460) - «e lo fill» (1459a)	- Fill de Jucef Baró Crexent (1453). - «major de dies» (1453) (1462). - Citat conjuntament amb son fill: «e son fill Samuel» (1450a). - Citat conjuntament amb «lo fill e la muller» (1459a) (1460).
Baró Levi (1428) (1429) (1430a)	«e los pobills» (1428) (1429) (1430a)	Sempre citat conjuntament amb els fills: «e los pobills» (1428) (1429) (1430a).	
Baró Sullam (1454)		Fill de Bellshom Sullam i germà de Vidal Sullam.	
Baruch Cohén (1491)	«e son frare, Samuel» (1491)	- «Coffen», al document (1491). - Citat conjuntament amb el seu germà Samuel, e son frare, Samuel» (1491).	
Bellshom Sullam (1446),(1453) (1454) (1458)	Reginó (1453) (1454)	«e son fill» (1458) Fill de Bellshom Sullam (1458)	- Pare de Baró Sullam i Vidal Sullam. - «fill de Bellshom Sullam» (1458). Citat conjuntament i en relació amb el seu pare, Bellshom Sullam.

Bellshom Vidal (1423) (1425) (1428) (1430a) (1459a) (1459b) (1460) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	Pot tractar-se de mestre Vidal Bellshom i del seu fill Bellshom Vidal, ambdós metges.
Benvenist Cohén (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1468) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	Liamós (1453) (1454)
Benvenist de Cobniure (1461a)	«Salamó Satorra e Benvenist de Cobniure, pobil, tot en una casa» (1461a). Probablement es tracta del gendre de Salamó Satorra, atès que a la relació de la talla dels murs (1461b), a continuació d'aquest s'hi esmenta el gendre de Salamó Satorra, i el mateix any (1461a), com diem, s'hi esmenten ambdós conjuntament: «Salamó Satorra e Benvenist de Cobniure, pobil, tot en una casa».
Benvenist Salamó (1428) (1429) (1430a)	Variant: «Salomó» (1428).
Benvenist Sullam (1483) (1490) (1491)	
Biona Sullam (1421) (1423) (1425) (1428) (1430a) (1430b) (1450b) (1451) (1459b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c)	«e son frare» (1428) (1430a)
Bonatós de Buldó (1425) (1428) (1430a)	Citat conjuntament amb el seu germà (1428) (1430a).

(Bonanasch Alfaquim)
(1421)

- «los hereus de Bonanasch Alfaquim» (1423).
- Bonanasch Alfaquim no apareix directament en cap llista de les que referenciem en la present taula, sinó que ho fa a través dels seus hereus.
- Fill de Cresques Alfaquim, de família molt principal (amb branques a Perpinyà, Barcelona i Mallorca), ja el 1356 el trobem a Cervera. Exercí de meitge (físic) i de secretari de l'ajalana (1366). Casà el seu fill Cresques Alfaquim (1368) amb Bonaflila, filla d'Issach Perfect (mestre de la llei).¹⁸

Bonanasch Andalí
(1491)

Bonet Bellsthom
(1491)

Riera documenta Bonet Bellsthom Narboní
(vegeu l'apèndix 2).

Bonjuha, mestre
(1428) (1430a)

- «Bonjuha» al document (1428).
- No podem saber si es correspon amb algun altre Bonjuha.

¹⁸ Vegeu aquesta i altra informació sobre Bonanasch Alfaquim en l'article de Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

Bonjuha Adret (1453) 1454) (1461a) (1461b) (1490) (1491)	Bonadona (1453) (1454)	- «Adret Astruch e lo fill» (1461a) - «lo fill de n'Adret», Bonjuha (1461b)	- «Adret Astruch e lo fill» (1461b), esmentat amb el seu pare (Astruch Adret). Ens en parla J. Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.	- Apareix sense anomenar-lo (1461a) o bé només amb el nom de fonts (1461b), esmentat amb el seu pare (Astruch Adret). Ens en parla J. Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.
Boldú, Bonjuha de (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	Gentil (1453) (1454)		- Boldú (1451) (1460) (1469b). - Buldó (1450a) (1450b) (1458) (1459a) (1459b) (1461a) (1461b) (1462). - Buldú (1469a) (1469c).	- Boldú (1451) (1460) (1469b). - Buldó (1450a) (1450b) (1458) (1459a) (1459b) (1461a) (1461b) (1462).
Bonjuha Jucef Adret (1491)				
Bonjuha Salom (1491)	Bonjuha Sullam (1483) (1490)			

¹⁹ Vegeu l'apartat «Esposalles i matrimoni» dins l'article de Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

C		Bonafilla (1453) (1454) (1491)	- «mestres» Cresques Adret (1458) (1461b). - Bonafilla, la seva esposa, és filla del difunt Issach Orabona (1491). - Citat conjuntament amb la sogra: «e la sograv», sense dir-ne el nom (1459a) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b).
D		Reginó (1453) (1454)	- Secretari aljama i col·lecta (almenys, entre d'altres, els anys 1437 i 1436). ²⁰ - Hi legim «Davi» l'any 1451 i anys anteriors.
E		Hi legim «Cofeny» (1425) i «Davy Chofen» (1429).	
F		Astruga (1453) (1454)	- Variant als documents: «Eterra Sayol» (1425), «Asdra Sayol» (1428), «Açdrà Sayolly» (1429), «AZZERA SAYOLÍ» (1430a), «EZDRA SAYOL» (1450a), «ATZARA SAYOL» (1451), «[...] SAYOL» (1458), «EZRA ASSAYOL» (1459a) (1459b), «ADZARA SAGOLI» (1462). - Reta dona Assayol per Sayol (vegeu l'apèndix 2).

²⁰ ACGS, Fons Notarial, Joan Valentí, Manual (1436-1437), f. 70r, reg. top. 191, u. d. 459; ACGS, Fons Notarial, Joan Valentí, Manual (1453-1454), f. 37r/17r, reg. top. 193, u. d. 463.

F	
Faym Atronay (1421) (1423) (1425) (1429) (1430a) (1446) (1450a)	<ul style="list-style-type: none"> - Reginó (1453) (1454) (1458) <ul style="list-style-type: none"> - «la muller de Faym Atronay» (1459<i>a</i>) (1460) (1461<i>a</i>) (1461<i>b</i>) - «Reginó, uxor Phahim Atronay, quondam» (1454). - «Na Reginó, muller de Faym Atronai» (1458); «la muller d'Atronay» (1461<i>a</i>) (1461<i>b</i>). - «la muller de Faym Atronay», citada sense esmentar el marit (1460).
Faym Levi (1428) (1430 <i>a</i>)	
Ferrer Saladi (1425) (1428) (1430 <i>a</i>)	
I	
Issach Adret (1428) (1429) (1430 <i>a</i>) (1446) (1450 <i>a</i>) (1450 <i>b</i>) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459 <i>a</i>) (1459 <i>b</i>) (1460) (1461 <i>a</i>) (1462) (1468) (1469 <i>a</i>) (1469 <i>b</i>) (1469 <i>c</i>) (1483) (1490)	<p>Reginó (1453) (1454)</p> <p>«e son fill» (1461<i>a</i>)</p> <p>Citat amb sa mare (1428) (1429) (1430<i>a</i>).</p>
Issach Arrotí (1461 <i>b</i>) (1469 <i>c</i>) (1491)	<ul style="list-style-type: none"> - Hi llegeix «Arutí» (1461<i>b</i>). - «e son gendre Mossé Hayim» (1491).

Issach Baruch	Priçosa (1491)	«Priçosa, muller d'Issach Baruch, quondam» (1491).
Issach Cap (1428) (1430a) (1446) (1450a) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Hi legim «Caab» (1430a) i «Cab» (1450a).	
Issach Catany (1425) (1428) (1430a)	Hi legim «Catan» (1428) i «Catam» o «Catan» (1430a).	
Issach Cohén (1425) (1428) (1430a)	Hi legim «Cofeny» (1428).	
Issach Comprat (1491)	«Issach Comprat, lo sedacer» (1491).	
Issach Gracià (1428) (1429) (1430a) (1446) (1453) (1450a) (1454) (1459a) (1460) (1461b)	Reginó o Regina (1453) (1454)	- És esmentit com a «texidor» (1450a) (1459a) (1460). - El seu fill, Joan Gracià, està documentat com a convers l'any 1456. ²¹
Issach Gran (1425)		
Issach Mossé Cohén (1446) (1450a)		

²¹ Llobet, 1988, p. 344.

<p>Issach Mossé Sullam (1491)</p>	<p>Liamós (1453) (1454)</p>	<p>«Lo padre [sic]» (1491).</p>
<p>Issach de Querci, major (1422) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1450b) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1468)</p>	<p>Liamós (1453) (1454)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «e sa mare» (1428) (1429) (1430a). - A partir de l'any 1446 inclòs apareix referenciat com a «major» (no així els anys anteriors, tot i que creiem que est tracta d'ell). El 1462 apareix com a «major de dies». - És el secretari de l'aljama i de la col·lecta (1453) (1454). - És el pare d'Issach de Quercí, menor (draper) i, probablement, de Jacob de Quercí. Aquest, segons Riera, un cop mort el seu germà Issach sense fills (1446), es trobà amb el compromís d'haver-se de casar amb la seva cunyada Regina (matrimoni per levirat), cosa que sembla que evità mitjançant la cerimònia de la <i>halisha</i>.²² - Podria ser germana de Jacob (Issach) de Quercí, atès que coincideixen les dates en què ambdós apareixen als documents.
<p>Issach de Querci, menor (1446) (1450a) (1450b) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1483) (1490)</p>	<p>Reginó (1453) (1454)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «e sa sogra» (1458) (1461b). - És fill d'Issach de Quercí, «major de dies» (1446) (1454). - «draper» (1453). - No estem segurs que es tracti d'ell (1483) (1490).
<p>Issach Salamó Cohén (1446) (1450a) (1451) (1459a) (1460) (1461a) (1462) (1469c)</p>		<ul style="list-style-type: none"> - «i na Goig», la seva sogra (1446) (1450a). - Interlineat, al document: Issach Salamó, justa de Salamo Cohén (1451).

²² Végeu Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

Issach (Jacob) de Quercí (1451) (1453) (1454) (1459a) (1460) (146a) (1469a) (146b) (1469c) (1483) (1490) (1491)	Sobre dona (1453) (1454)	<ul style="list-style-type: none"> - Fill de Jacob (Issach) de Quercí (1453) (1454) (1459a) (1460) (1461a) (1490), i germà de Jafudà de Quercí (1483) i, probablement també, de Mossé de Quercí. - L'esposa Sobre dona és filla de Jacob (1454). - Amb el nom compost d'Issach Jacob (1483) (1490). - «mestre» (1490).
Issach Orabona (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446)	Bonadona (1453) (1454)	<ul style="list-style-type: none"> «e son frare» (1428) (1429) (1430a)
Issach Salamó (1459b) (1469a) (1469b)		<ul style="list-style-type: none"> - «Horabona», al document (1428) (1429) (1430a). - Bonadona, esmentada com a vídua d'Issach Orabona (1453). - Citat conjuntament amb el seu germà: «e son frare» (1428) (1429) (1430a). - Una filla d'ambdós, també Bonadona de nom, casada amb Bonjuha Adret (1453), i una segona filla, Bonafilla, és esposa de Cresques Adret (1453).²³

Pensem que pot tractar-se de la mateixa persona que Issach Salamó Cohén.

²³ Remetem novament a la informació que facilita Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

<p>Issach Sullam (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c)</p>	<p>Bonadona (1453) (1454) «e son fill» (1458) (1460) (1461a)</p>	<p>Entre els anys 1446 i 1469 apareixen esmentats dos Issach Sullam alhora, la qual cosa fa impossible determinar qui és qui. - Un dels dos Issach Sullam és esmentat conjuntament amb el seu fill (1458) (1459a) (1460) (1461a). - Sabem, només pels noms de les esposes per als mateixos anys (1453 i 1454) i per referències als fills d'algun d'ells, que visqueren dos Issach Sullam i dos Samuel Sullam. Excepte en aquests casos, per a la resta dels anys en què apareixen uns i altres ens resulta impossible saber de qui Issach o Samuel es tracta (d'aci que es repeteixin els anys).</p>	<p>- Una hipòtesi: som davant de tres generacions: l'avi Issach Sullam (casat amb Bonadona) tingüí dos fills: Issach Sullam (casat amb Reginó) i Samuel Sullam (casat amb Goig). I aquest, al seu torn, també tingué dos fills: Issach Sullam (poiser Issach Mosse Sullam?) i Samuel Sullam (casat amb Reginó). Per tant, ambdós devien ser nets de l'avi Issach.</p>
<p>Issach Sullam (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c)</p>	<p>Reginó (1453) (1454) (1459)</p>		<p>Treballarem amb la hipòtesi que aquest Issach Sullam, casat amb Reginó (1453 i 1454), sigui fill de l'anterior Issach Sullam (que començà a aparèixer a la documentació els anys 1429 i 1430a). Cal tenir present, però, que en tots els anys que li assignem, entre 1446 i 1469, no podem saber si es tracta del pare o del fill.</p>

		Amb les variantes acostumades per a <i>Toroç</i> .
J		
Issach Toroç (1483) (1490) (1491)		
Jacob Abib (1428)	Podria tractar-se del mateix Jacob Abich.	
Jacob Abich (1423) (1429) (1430a) (1421) (1425)	- Jacob «sedacer» (1421), probable ofici. - Podria tractar-se del mateix Jacob Abib. - Jacob Abipsedacan (1425).	
Jacob Abraham (1428) (1430a)	- Citat conjuntament amb el seu gendre, sense indicar-ne el nom (1428) (1430a): «gendre de Jacob Abraham». - Citat conjuntament amb el seu sogre aquest mateix any (1428).	
Jacob Adret (1461b)		
Jacob Gibre (1458) (1459a) (1460)		

Jacob (Issach) de Quercí (1421) (1421) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1454) (1458) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1468) (1469a) (1469b) (1490) (1491)	Bonfàt o Bonfar (1453) (1454)	Sara (1421)	- Apareix per duplicat (1421), quan la seva germana Sara declara conjuntament amb ell. - Pare d'Issach (Jacob) de Quercí (1453) (1459a) i probablement també de Jafudà de Quercí (1468) (1483) (1490) (1491) i de Mossé de Quercí (1491). - Amb nom compost, Jacob (Issach) de Quercí (1490). - «mestre» Jacob de Quercí (1491).
Jacob Orabona (1421)	«e son frare» (1421)		- Hi illegim «Erabona» (1421). - Declara conjuntament amb el germà, de qui no s'esmenta el nom (1421).

²⁴ Vegeu Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

Jafudà de Quercí (1468) (1469c) (1483) (1490) (1491)	- «e son frare Issach Jacob de Quercí» (1483) (1490)	- Germà d'Issach (Jacob) de Quercí, amb qui declara en el manifest conjuntament (1483) (1490), i de Mossé de Quercí, citat conjuntament (1491). Per tant, tots tres són fills de Jacob (Issach) de Quercí.
Jafudà Levi (1421)	- «e son frare Mossé» (1491)	- «e son frare Mossé» (1491)
Jafudà Maimó (1423)		
Jafudà Samanell (1421)		
Jafudà Sullam (1425) (1453) (1454) (1458) (1460) (1461a) (1461b)	Lluna (1453) (1454)	- Citat conjuntament i en relació amb sa mare (1458); «la mare de Jafudà Sullam», esmentada a continuació del fill, per separat (1461b).
		- «Jafudà Sullam e sa mare» (1461a), citat a continuació de Jucef Sullam («e son fill Jafudà», ratllat), detall que revela potser que aquest any, 1461a, el pare devia haver mort, i Jafudà vivia amb sa mare.

Jucef Adret (1459a) (1460) (1461a) (1461b) (1446)	«e la mullen» (1450a) (1459a) (1460) (1461a)	- «majors» (1446). - L'any 1446 es distingeix entre Jucef Adret i Jucef Adret, major. El 1450a s'especifica que es tracta de Jucef Adret, jove. Més enllà, no s'especifica, raó per la qual no podem saber de qui Jucef Adret es tracta cada cop que és esmentat. - «Jucef Adret e la muller» (1450a) (1459a) (1460) (1461a).
Jucef Adret (1450a) (1453) (1458) (1461a) (1461b) (1491) (1446)	- Liamós (1453) (1454) - «e la mullen» (1461a)	- Jucef Adret, jove (1450a). - La mare de Jucef Adret, citada per separat del fill (1461b).
Jucef Almoli (1483) (1490)		
Jucef Baró (1461b) (1469b) (1491)	«la vídua» (1461b) «la filla» (1461b)	- «la vídua d'en Baró» (1461b): deu tractar-se d'una errada, ja que apareixen citats tots tres per separat, l'un darrere l'altre, a banda que l'interessat segueix apareixent a la documentació (1463b) (1491). - «la filla d'en Baró», citada tot seguit de Jucef Baró (1461b). - Al llibrer de la col·lecta de la quèstia de 1469a, el cognom <i>Crexent</i> hi apareix tallat: «Jucef Exent Baró», la qual cosa sembla confirmar que Jucef Baró i Jucef Baró Crexent són persones diferents, tot i que creiem que ambdós pertanyen a la missaga dels Crexent.

Jucef Baró Crexent (1450a) (1453) (1454) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1462) (1469c) (1483) (1490)	Durona (1453) (1454)	- Hi llegim «Barí» (1450a). - Apareix dos cops en la mateixa relació de la questia dels jueus l'any 1461a.
Jucef Bonafós (1461a) (1461b)		
Jucef Cavaller (1453) (1483) (1491)	Samuel Astruch (1491)	<p>- Metge (1468), conseller i secretari de l'aljama (almenys, els anys 1480, 1482 i 1485). Es convertí (1492) amb el nom de Rafael Cavaller (i fou penitenciat a Barcelona, en l'acte de fe de 18 de setembre de 1500).²⁵</p> <p>- Citat conjuntament amb el seu germà Samuel Astruch (1491).²⁶</p> <p>- Fill de Samuel Astruch Cavaller (1469c). Al manifest de l'any 1469c, «denunciava» (declarava), juntament amb el seu pare, Samuel Astruch Cavaller (metge originari de Falset), i els anys 1483 i 1491 ho feia amb el germà Samuel Astruch Cavaller. Al manifest de 1490, l'escriví posser oblidà de consignar- lo (o bé només anotà el germà Samuel Astruch Cavaller).</p> <p>- «En Cavaller, lo publí» (1459a) és una referència que, tot i que l'atribuim a Jucef, bé podria tractar-se d'un altre Cavaller.</p>
Jucef Coví (1458)		D'ofici, sabater (1458).

²⁵ Vegeu Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

²⁶ Vegeu aquest detall, i d'altres, sobre la nissaga dels Cavaller, en l'article de Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

Jucef Gallipapa (1453) (1454) (1459a) (1460)	Astruga (1453)		
Jucef Gracià (1421) (1423) (1428) (1429) (1430b) (1446) (1450b) (1451) (1459b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483)	«la muller de Jucef Gracià» (1450a).	La muller és citada sense el marit (1450a).	
Jucef Gran (1425)		Hi legim «Momen» (1428) (1430a).	
Jucef Monet (1423) (1425) (1428) (1430a)			
Jucef Samarell (1422) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1459a) (1459b)	Graig, vídua de Jucef Samarell (1453) (1454)	Fill del difunt Abraham Samarell (1453)	- Tot i que apareix com a difunt (1453), alhora que s'esmenta la seva vídia Goig (1453) (1454), a la documentació continua apareixent un altre Jucef Samarell fins a 1490, del qual no ens consta la relació ni la filiació amb aquest Jucef Samarell, casat amb Goig. - «Jucef Samarell e los hereus» (1459a).
Jucef Samarell (1454) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)			- «Jucef Samarell e los hereus» (1459a) (1461a). - Probablement és fill de Jucef Samarell (difunt l'any 1453) i de Goig, tot i que enlloc no s'hi diu que no sigui.
Jucef Sarrich (1491)			
Jucef Sullam (1423) (1425) (1429) (1430a) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	Astruga (1453) (1454)	«e son fill Jafudà» (1459a) (1460)	Citat conjuntament com a fill de Jucef Sullam (1459a) (1460); «Jucef Sullam e son fill Jafudà».«e son fill Jafudà», ratllat (1461a).

L		
Leó Jafudà (1421)	«la muller» (1423)	
Lobell Samarell (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Astrugona (1453) (1454)	Sense que la documentació consultada en digui res, pensem que possiblement es tracta del fill de Samuel Samarell. Sabem que es casà amb Astruga/Astrugona (1443), moment en què el seu pare ja era difunt. ²⁷
M		
Mahir Alatzar (1446) (1450a) (1459a) (1460)		Citat amb aquesta referència: «per los bens d'Orabona» (1450a) (1459a) (1460). Hi afegirem que es tracta de família de Saragossa, casat amb la filla d'Isaac Orabona (29 de juliol de 1442), matrimoni del qual es conserva encara la <i>ketubah</i> a l'Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG). ²⁸
Maymó Abraham (difunt el 1453)	Bellaire (1453)	Maymó Abraham només apareix esmentat en relació amb la seva vídua Bellaire (1453).
Mossé Andalí (1490) (1491)		
Mossé Bellshom (1491)		«e son gente Saltell» (1491). Potser es refereix a Saltell Bonafós, fill de Cresques (1421).
Mossé Billam (1450b) (1451) (1459b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)		

²⁷ Vegeu Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

²⁸ Vegeu aquest detall, i d'altres, sobre els Orabona, en l'article de Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

Mossé Gracià (1429) (1430a)		«Mossen», al document (1430a).
Mossé Gran (1425)		
Mossé Hayim (1491)	Citat amb el seu sogre, Issach Arrotí (1491).	
Mossé de Quercí (1491)	Jafudà de Quercí (1491)	- Declara conjuntament amb Jafudà en el manifest (1491). - Germà d'Issach (Jacob) de Quercí i de Jafudà de Quercí. Per tant, tots tres són fills de Jacob (Issach) de Quercí.
Mossé Saporta (1453) (1454) (1458) (1459a) (1461a)	Bonadona (1453) Bonafilla (1454)	Llevat que es tracti d'una errada de l'escrivà, el nom de Bonafilla com a esposa s'atribueix tant a Samuel Saporta com a Mossé Saporta, relacionats per aquest ordre en el mateix document (1454).
Mossé Sarruch (1446) (1450a)		«Caruch», al document (1450a).
Mossé Sullam (1421) (1423) (1425) (1446) (1450a) (1458) (1459a) (1453) (1454) (1460) (1461a) (1461b) (1491)	Dolça (1453) (1454)	Fill de Mossé Sullam (1491)
Mossé [Sullam] (1491)		«Fill de Mossé Sullam» (1491). Només s'esmenta amb el nom de fonts.
N		
Natan Baruch (1461b)		

R	Nizim Zavet (1461a) (1461b)	«lo fill d'en Zayeb» (1461b)	- «Nizim Azavet e son fill» (1461a). - Nizim o Niquim Zavet (1461b). - «lo fill d'en Zayeb» (1461b), citat a continuació i per separat de Nizim Zavet, pare seu.	- «la nuller de Xalemies de Lunell» (1421). - Salamies de Lunell no apareix directament, sinó a través de la seva muller, en cap llista de les que referenciem en aquesta taula. D'ell n'existeixen altres referències els anys 1416 i 1421. - Pot tractar-se del germà de Samuel de Lunell, fill de Bonet Salamies de Lunell, de Ponts (aquest, un cop convertit, fou Francesc de Tovia).
S	Rovén de Blanes (1423) (1425)	«la muller» (1421)		
	Salamó Adret (1421) (1423)			
	Salamó Alaquín (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Goig (1453) (1454)	«Alaquim», al document (1461b).	De professió, sabater (1491).
	Salamó Arroí (1491)			

Salamó (Astruch) Cavaller (1462) (1483) (1490)	- És anomenat «Mestre Salamó Cavaller» (1490), en referència a la seva professió de metge. - Suposem que es tracta del fill de Samuel Astruch Cavaller (Falset) i de na Goig (1461b); net, per part de mare, de Samuel de Lunell (Ponts) i besnet de Bonet Salamies de Lunell (aquest, un cop convertit, fou Francesc de Tovà/Túria). Germà de Samuel (Astruch) Cavaller i de Jucef Cavaller.
(Salamó Ohén)	Reinió, «muller de Salamó Cohen, quondam» (1428) (1430a)
Salamó Cobén (1450b) (1451) (1458) (1461b)	Homònim de l'anterior, sense poder determinar la relació entre ambdós.
Salamó Coví (1461a) (1461b)	De professió, sabater (1461b), com un altre Coví, en Jucef Coví.
Salamó Ezrà (1461a) (1461b)	«Azra», als documents.
Salamó Hafananell (1453) (1454)	Blanquina (1453) (1454)
Salamó Mifaell (1450a) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Hi illegim «Salamó Mifaell» [anavel?] (1450a).
Salamó Rimoch (1446) (1450a)	«Ricnoch», al document (1450a).

Salamó Samarell (1421) (1423) (1425) (1428) (1430a) (1430b) (1453) (1454) (1458) (1461b)	<ul style="list-style-type: none"> - Fill del difunt lucef Samarell (1453), «Salo» (i no «Salamó») al document (1423). - «E sa mare» (1458). - «La mare d'en Samarell» (1461b), citada a continuació i per separat de Salamó Samarell, suposadament fill seu.
Salamó Satorra (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1468) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490)	<p>Astruga o Astrugona (1453) (1454)</p> <p>«Salamó Satorra e Benvenist de Cobniure, pobil, tot en una casa» (1461a). Probablement es tracta del gendre de Salamó Satorra, atès que a la relació de la talla dels murs (1461b), a continuació d'aquest s'hi esmenta el gendre de Salamó Satorra, i el mateix any (1461a), com diem, s'hi esmenten ambdós conjuntament: «Sallamó Satorra e Benvenist de Cobniure, pobil, tot en una casa».</p>
Salamó Sayol (1454)	Fill d'Ezrà Sayol (1454).
Saltell Bonafós (1421)	
Samuel Adret (1491)	

(Samuel Asalzoli)	«la muller» (1423)	- Samuel Asalzoli no apareix directament, sinó que ho fa a través de la seva muller (1423), en cap llista de les que referenciem en aquesta taula. - Tantmateix, a les fàlles de 1423 hi apareix com a «Asalzoli».
Samuel Badoç (1425) (1428) (1429) (1430a)	Goig (1453) (1454) (1483) (1490)	Jucef (1469c) (1483) (1490)

Samuel Astruch Cavaller
(1446) (1450b) (1451)

Goig
(1453) (1454) (1483)
(1490)

Jucef (1469c)
(1483) (1490)

Goig és ja vídua de Samuel Astruch Cavaller el 1453 i, conjuntament amb el metge Samuel de Lunell, tutora dels tres fills d'ambdós: Jucef, Samuel (Astruch) i Salanò. Tot i això, la vídua segueix apareixent, solidàriament amb el seu fill Juceff l'any 1483. El 1490, hi apareix en solitari; l'escriva oblidà la referència al fill.

Samuel (Astruch) Cavaller (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1468) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490) (1491)	Puria (1453) (1454)	Jucef (1491)	<ul style="list-style-type: none"> - Té un gendre, innominat (1446), probablement el marit de la seva filla Mira.²⁹ - «la nuller d'en Cavaller, e los pubils seus» (1450a) (1460). Aquesta referència no permet ser atribuïda a cap esposa en concret. Per tant, pot tractar-se d'aquest o de qualsevol altre Cavaller. Amb el mateix problema en troben l'any 1461c: «Los fills e los hereus d'en Cavaller [...] que estan abdós en casa» (1461a). - Sense interposar-hi <i>Astruch</i>: 1461b (citat precedint nom de la seva mare, Goig), 1468 («metge») i 1491 («mestre»). - L'any 1468, és esmentat com a «metge» conjuntament amb «son frare», sense citar el nom d'aquest (tant podia tractar-se de Samuel Astruch com de Jucef). - Al manifest de 1469c (f. 127r) hi llegim: [«Samuel Struch (sic) Cavaller Juceff Cavaller, son fill, dix per jurament...»]. Suposem que es tracta d'una errada de l'escrivà, que volia referir-se al germà, amb qui declara aquest any, tal com passa l'any 1483, quan apareix manifestant jutament amb Jucef Cavaller, el seu germà. - Citat conjuntament amb el seu germà Jucef (1491). - Creiem que es tracta de Samuel (Astruch) Cavaller, fill de Samuel Astruch Cavaller, originari de Falset, i de na Goig (1461b). Per tant, és net, per part de mare, de Samuel de Lunell (originari de Ponts) i besnet de Bonet Salamies de Lunell (aquest, un cop convertit, fou Francesc de Tovà o Túria).
--	------------------------	-----------------	--

²⁹ Per a la nissaga dels Cavaller, vegeu l'arbre genealògic de la família i l'estudi corresponent, contingut a la tesi doctoral, inèdita, del Dr. Marcos Caballero, consultable a l'ACSG (Caballero, 2007, p. 56).

Samuel de Bonell (1423)			
Samuel Caxó (1428) (1429) (1430a) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1459a) (1460)	Tolrana (1453) (1454)		
Samuel Cohén (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a) (1491)		- Citat conjuntament amb el seu germà Baruch (1491). - «Cofèny», al document (1421). - «Cofèny», al document (1425).	
Samuel Crexent (1446)			
Samuel de Lunell (1421) (1425) (1429) (1430a) (1446) (1453) (1454) (1461b)	Comprada (1453) (1454)	- Apareix també en falles, perquè «la vila li age feia franquesa de la sua quistia propria» (1430a). - « <i>qmestre</i> » (1446) (1454) (1461b). - «metge» (1453) - L'any 1453, és esmentat com a metge i, a més, és tutor, conjuntament amb Goig (vіdua de Samuel Cavaller), de Jucef Cavaller i Samuel Cavaller, fills de l'esmentada Goig i del seu difunt espòs, Samuel (Astruch) Cavaller. - «Samuel de Llunell e sa mare» (1425) (1429) (1430a).	
Samuel de Piera (1421)		Sembla que aquest any (1421) es convertí, sense que se n'conegui el nou nom cristianitzat. ³⁰	

³⁰ Dada aportada per Llobet (1988, p. 341), segons ref. doc. ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Llibre del Racional (1421-1422), f. 41.

Samuel Samarell (1425) (1428) (1430a)	- L'avaia apareix citada conjuntament amb el seu net, Samuel Samarell, aquests mateixos anys (1428) (1430a).
	- Sense que la documentació consultada en digui res, pensem que possiblement es tracta del pare de Lobell Samarell. Sabem que aquest es casà amb Astruga/Astrugona (1443), moment en què Samuel Samarell, el seu pare, ja era difunt, com ja hem indicat més amunt en parlar de Lobell Samarell.

Samuel Saporta (1446) (1450a) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Bonafilla (1453) (1454)	- «Coloma, mare d'en Saporta» (1450a) (1459a) (1460). - «mare d'en Saporta» (1450a) (1458) (1460).
---	----------------------------	---

Samuel Sayol (1423)		A les falles apareix com a «Samuel Axagoll».
------------------------	--	--

Samuel Sullam (1421) (1423) (1425) (1429) (1430a) (1430b) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490) (1491)	Goig (1453) (1454)	- «e son fill Issach» (1425). - Fill d'Issach Sullam (1453). - Sabem, només pels noms de les espouses per als mateixos anys (1453 i 1454) i per referències als fills d'algun d'ells, que visqueren dos Issach Sullam i dos Samuel Sullam. Excepte en aquests casos, per a la resta dels anys en què apareixen uns i altres ens resulta impossible saber de qui Issach o Samuel es tracta (d'ací que es repeteixin els anys).
		- Trobem un Samuel Sullam, «seniore», l'any 1415, com a testimoni en la cancel·lació d'un deute. ³¹

³¹ ACSG, Fons Notarial, Joan Gener, Manual, f. 39v (1414), reg. top. 88, u. d. 189.

Samuel Sullam (1421) (1423) (1425) (1429) (1430a) (1430b) (1446) (1450a) (1450b) (1451) (1453) (1454) (1458) (1459a) (1459b) (1460) (1461a) (1461b) (1462) (1469a) (1469b) (1469c) (1483) (1490) (1491)	Repinó (1453) (1454)	Fill de Samuel Sullam (1421: «lo fill») i, per tant, net d'Issach Sullam.
Sentou Camíç (1425)	Preciosa (1453) (1454)	
Sentou Jacobi (1421) (1423) (1446) (1450a) (1453) (1454) (1459a) (1460)	muller (1421) (1423)	<ul style="list-style-type: none"> - «la muller de Sentou Jafudà e son né» (1421) (1423). - Sentou Jafudà no apareix directament, sinó a través de la seva muller (1421) (1423), en cap llista de les que referenciem en la present taula. D'ell n'existeixen altres referències anteriors, els anys 1385 i 1395, amb la professió de sastre.³²
Sentou Torroq (1446) (1450a) (1453) (1454) (1459a) (1460)	Claro(i) (1453) (1454) (1458)	<ul style="list-style-type: none"> - Variant als documents: «Taroq» (1450a), «Torop» (1459a), «Taroç» (1461b). - «la muller de [Sentou] Tarroç» (1461b).
V	«e son fill Bondia» (1491)	
Vidal Andalfi (1490) (1491)		

³² Végeu Jaume Riera («La vida jueva a Cervera...»), dins el present volum.

Vidal Bellshom (1446) (1450a) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	«e son fill» (1461a)	- «Bellsons», al document (1459a). - «Bellshom», citat just abans de Vidal Bellshom, sense indicar-ne cap relació determinada (1461b). Pot tractar-se de mestre Vidal Bellshom i del seu fill Bellshom Vidal, ambdós netges.
Vidal Daví (1421) (1423) (1425) (1428) (1429) (1430a)	Riera cita «Vidal Daviu».	
Vidal de Quercí (1453) (1454) (1458) (1459a) (1460) (1461a) (1461b)	Bonjorn (1453) (1454)	En desconeixem el parentiu amb la resta de la nissaga Quercí.
Vidal Sullam (1454)		Fill de Bellshom Sullam i germà de Baró Sullam...
Vidal de Tolosa (1423)		
Altres	[Antoni Balaguer] (1483) (1490)	És de les Oluges Altes (Sobiranes) i, sorprenentment, apareix entre jueus aquests dos anys (1483) (1490). És el mateix cas d'un personatge, de cognom <i>Soler</i> (aquest apareix entre jueus en el manifest de 1490). Probablement es tracta de conversos. El tercer convers que detectem, de qui si que tenim constància documental, és Lluís de Sant Gil.

<p>-----</p> <p>Bellaire (1421) (1423) (1425) (1459a)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «alberg de na Bellaire» (1423), citada sense relacionar-la amb ningú (1423) (1459a) (1460). - «Bellaire, l'alberg que ere de na Bellaire», on està Abraham Samarell (1425). - Apareix esmentada sola, sense relació amb cap jueu (1459a).
<p>-----</p> <p>Bonjorn (1421)</p>	<p>Apareix esmentada sola. Probablement es refereix a l'esposa de Focalquier, algun jueu oriünd d'aquesta localitat provençal, atès que apareix també a les fàlles com a «Bonjorn d'en Foqualquer» (1421).</p>
<p>Bru de Sanahuja (1469a) (1469c)</p>	<p>Creiem que deu tractar-se d'un jueu acabat de convertir en el moment de redactar el registre de la quèstia de Capçorral (1469a) i el manifest del mateix any (1469c), atès que és esmentat al final, dins el gruix de jueus, però separat de la resta amb una ratlla.</p>
<p>-----</p> <p>Jumaylla (1430a)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Apareix esmentada sola, sense relació amb cap jueu. - També apareix a fàlles (1430a). - Podria tenir relació amb una altra Jumaylla, esposa d'Abraham Albacha (vegeu aquesta entrada).
<p>-----</p> <p>Justona o Justuna (1425) (1428) (1429) (1430a)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Justona» (1428). - Apareix esmentada sola, sense relació amb cap jueu.

(Sant Gil, Lluís de)

- Reginò, mare del difunt Lluís de Sant Gil (1421). Segons J. Riera, Lluís de Sant Gil (de qui desconeixem el nom jueu) era convers (any 1419), gendre de Manuel de Ribelles i fill dels conversos Joan Gelabert, de Cardona, i Marquesa.³³

- Creiem que és el mateix cas d'Antoni Balaguer (les Oluges Altes) i un tal Soler (la Cardosa), probablement també convers que, tot i la seva nova adscripció (poisser recent), segueixen apareixent relacionats entre jueus.

[...] Sara (1430a)

Apareix esmentada sola, sense relació amb cap jueu.

[...] Soler (1490)

És de la Cardosa i sorprendentment apareix entre jueus aquest any (1490). És el mateix cas d'un personatge, Antoni Balaguer, de les Oluges Altes (aquest apareix entre jueus en els manifestos de 1483 i 1490). Pensem que es tracta de conversos. El tercer convers que detectem, de qui si que tenim constància documental, és Lluís de Sant Gil.

³² Vegeu aquest detall, i d'altres, sobre Lluís de Sant Gil, en l'article de Jaumen Riera («La vida Jueva a Cervera...»), dins el present volum. També, a Llobet, 1988, p. 340-341.

Apèndix 1

1421	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1421-1430, f. 45r-46r.
1422	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1421-1430, f. 88r-89r.
1423	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1421-1430, f. 114r-115r.
1425	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1421-1430, f. 162v-163r.
1428	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1421-1430, f. 224r-226r.
1429	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1421-1430, f. 244v-246r.
1430a	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1421-1430, f. 276r-276v.
1430b	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1421-1430, f. 251r-270r. [Referències de jueus a la talla dels cristians, al quarter de Capcorral.]
1446	ACSG, Fons Notarial, Notari Gabriel Martorell, Manual (1444-1447), f. 54 i seg.
1450a	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1450-1451, s/n
1450b	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1450-1451, s/n [Referències de jueus a la talla dels cristians, al quarter de Capcorral.]
1451	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1450-1451, s/n [Referències de jueus a la talla dels cristians, al quarter de Capcorral.]
1453	ACSG, Fons Notarial, Notari Joan Valenti, Manual (1453-1454), f. 3r-18r.
1454	ACSG, Fons Dalmases, núm. 3009.
1458	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1458-1468, f. 6v-7r.
1459a	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1458-1469, f. 38r.
1459b	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1458-1469, f. 39r. i seg. [Referències de jueus a la talla dels cristians, al quarter de Capcorral.]
1460	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1458-1469, s/n
1461a	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1458-1469, f. 159r-v.
1461b	ACSG, FM, Talles, 1458-1469, f. 146v-147v.
1462	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1458-1469, f. 199r.
1468	ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1458-1469, f. 245r.

-
- 1469a ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia de Capcorral (1469), f. 20v-21v.
- 1469b ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Quèstia, Talles, 1458-1469, s/n [Referències de jueus a la talla dels cristians, al quarter de Capcorral.]
- 1469c ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Manifest de Capcorral (1469), f.123v-129r.
- 1483 ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Manifest de Capcorral (1483), f. 132r-137v.
-
- 1490 ACSG, Fons Ajuntament de Cervera, Manifest de Capcorral (1490), f. 93r-97v.
-
- 1491 ACSG, Fons Dalmases, núm. 3015; ACSG, Manuscrits, 2.27 i 2.28.
-

Apèndix 2

Segueix, en forma d'apèndix, una llista de noms que va proporcionar el malaguanyat Jaume Riera als participants en el monogràfic per tal de seguir un criteri comú a l'hora de citar els jueus documentats a Cervera. Aquesta sèrie de noms, acompanyada de l'any en què apareix documentat cadascun, fou elaborada per Riera a partir de les referències que va anar recopilant de la documentació de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, de la de l'Arxiu Comarcal de la Segarra i d'altres fonts de procedència diversa, inèdites o publicades, que va estudiar al llarg de la seva vida. Malauradament, no disposem de la relació exacta d'aquestes fonts. Malgrat tot, els editors de la revista han considerat convenient publicar la llista tal com va lliurar-la l'autor, atès que complementa la informació continguda en altres llistes de jueus cerverins publicades en aquest mateix volum i que pot tenir interès per als estudiosos del tema.

Jueus documentats a Cervera

Abamari Hasday 1385	Abraham Natronay 1436, 1454
Abamari Rossell 1353	Abraham Pardo 1492
Abraham Abenamies 1387	Abraham Perfet Adret 1395
Abraham Abencanes 1425, 1446	Abraham Samarell 1438, 1446
Abraham Abizmel 1352, 1357	Abraham Saporta 1288, 1290
Abraham Adret 1374, 1394	Abraham Saporta 1397, 1399
Abraham Adret 1406, 1419	Abraham Sullam 1352, 1395
Abraham Alfaçan 1422	Abraham Sullam 1490, 1492
Abraham Astruch 1287, 1302	Adret Abraham 1395
Abraham Astruch Satorra 1363, 1365	Adret Astruch 1303
Abraham Belivenya 1352	Adret Astruch 1421, 1457
Abraham Bendit 1352, 1365	Adret Daviu 1339, 1373
Abraham Bonastre 1366	Adret Issach 1454
Abraham Bonet 1363	Adret Salamó Adret 1407, 1427
Abraham Bonsenyor 1422	Alatzar 1479
Abraham Castellà 1364	Asser Rossell 1347
Abraham Dangor 1352, 1369	Asser Rovén 1352, 1354
Abraham Daviu 1422	Astruch Abenafia 1407
Abraham de Gauge 1352	Astruch Adret 1328
Abraham des Portell 1399, 1407	Astruch Adret 1412
Abraham Jacobi 1385	Astruch Adret 1453, 1491
Abraham Mahir 1366	Astruch Axivilí 1460
Abraham Moro 1395	Astruch Biona 1345, 1354

- Astruch Bonastruch 1446, 1458
 Astruch Bonissach 1302
 Astruch Bonjuha 1385
 Astruch Bonnín 1486
 Astruch Cavaller 1453, 1491
 Astruch Cellem 1369, 1385
 Astruch Cohén 1352, 1354
 Astruch Cohén 1490, 1492
 Astruch Daviu 1369, 1385
 Astruch Daviu de Piera 1380, 1392
 Astruch de Besalú 1432
 Astruch Gallipapa 1421, 1446
 Astruch Hasday 1354
 Astruch Issach Adret 1383, 1391
 Astruch Jacob 1350, 1353
 Astruch Leví 1402
 Astruch Mahir 1366, 1385
 Astruch Malet 1348, 1356
 Astruch Malet 1422
 Astruch Ravalla 1352
 Astruch Sullam 1326, 1332
 Astruch Sullam Cohén 1325, 1328
 Astruch Toroç 1421, 1454
 Astruch Toroç Sullam 1385
 Astruch Zabarra 1326, 1341
 Bahiel Alatzar 1481
 Baró Biona 1458
 Baró Crexent 1410
 Baró Crexent 1446, 1490
 Baró Sullam 1454
 Baruch Cohén 1486, 1492
 Bellshom Efrahim 1361, 1369
 Bellshom Sullam 1446, 1454
 Bellshom Vidal 1385
 Bellshom Vidal 1492
 Bellshom Vidal Sullam 1436
 Bendit 1352
 Benet Adret 1363, 1369
 Benvenist (Mossé) Sullam 1467, 1492
 Benvenist Abraham 1490
 Benvenist Cohén 1446, 1490
 Biona Sullam 1385, 1395
 Biona Sullam 1492
 Bonafós Abraham 1420, 1430
 Bonanasch Alfaquim 1356, 1385
 Bonanasch Andalí 1480, 1492
 Bonanasch Efrahim 1364
 Bonanasch Issach 1348
 Bonanasch Samarell 1438
 Bonastruch Zabarra 1338, 1360
 Bonastruch Zabarra 1354, 1365
 Bondia Andalí 1492
 Bondia Saporta 1369, 1387
 Bonet Adret 1352, 1379
 Bonet Bellshom Narboní 1473, 1492
 Bonjach Abraham 1328
 Bonjuha Adret 1354
 Bonjuha Adret 1451, 1492
 Bonjuha Astruch 1395
 Bonjuha Astruch Leó 1373, 1393
 Bonjuha Baró 1385
 Bonjuha Bisbal 1347
 Bonjuha Bonafós [Adret] 1359, 1370
 Bonjuha Bonet 1492
 Bonjuha Caravida 1389, 1390
 Bonjuha Cresques 1395
 Bonjuha de Besalú 1436, 1454
 Bonjuha de Besalú 1467, 1492
 Bonjuha de Blanes 1436
 Bonjuha Dolç 1337
 Bonjuha Gracià 1361, 1364
 Bonjuha Hasday 1343, 1352
 Bonjuha Jacobi 1385, 1395
 Bonjuha Jucef Adret 1491
 Bonjuha Mercadell 1347
 Bonjuha Salom 1485, 1492
 Bonjuha Sullam 1490
 Bonnin (Salamó) Adret 1351, 1388
 Çadia Abenamies 1385, 1389
 Çadia Efrahim 1385
 Cresques Abamari 1338
 Cresques Adret 1446, 1484
 Cresques Alfaquim 1356
 Cresques Alfaquim 1368, 1377

Cresques Bendit 1354	1364
Cresques Cohén 1443, 1479	Issach Burgalés 1354
Cresques de Lunell 1427	Issach Cabrit 1391
Cresques de Marmanda 1385	Issach Calot 1350, 1357
Cresques Enoch 1302, 1315	Issach Cap 1432, 1446
David Abnaçaya 1459	Issach Cohén 1346, 1352
David Abraham 1334, 1352	Issach Cohén 1385
David Adret 1322, 1341	Issach Comprat 1491
David Adret 1357	Issach Corb 1455
David Astruch de Cobliure 1443	Issach Dangor 1385
David Bendit 1427, 1461	Issach de Forcalquier 1421
David Cohén 1422, 1446	Issach de Quercí 1376, 1422
David de Cobliure 1432	Issach de Quercí major 1443, 1466
David de Marmanda 1377, 1385	Issach de Quercí menor 1445, 1466
David Portell 1294	Issach Efrahim 1363, 1364
David Samarell 1432	Issach Ferrer 1395
David Samuel de Piera 1420, 1423	Issach Gracià 1446, 1463
Elí Salamó 1418	Issach Jacob de Quercí 1452, 1492
Enoch Biona 1356, 1364	Issach Leví 1402
Enoch Saporta 1369	Issach Maçana 1347
Escapat Lobell 1345	Issach Mossé 1353
Ezrà Assayol 1422, 1454	Issach Mossé Bendit 1350, 1356
Ferrer Saladí 1421	Issach Mossé Cohén 1436, 1446
Fonén Cerz 1354	Issach Mossé Sullam 1480, 1491
Gentou Dangor 1385	Issach Orabona 1422, 1448
Gentou de Barbastre 1421	Issach Perfet 1328
Hayim Natronahi 1421, 1452	Issach Salamó Cohén 1351
Issach Abraham Adret 1385	Issach Salamó Cohén 1440, 1449
Issach Adret 1369, 1386	Issach Salamó Rossell 1348, 1385
Issach Adret 1379	Issach Samarell 1384, 1418
Issach Adret 1429, 1449	Issach Samuel Sullam 1480, 1492
Issach Adret 1446, 1473	Issach Sullam 1385, 1454
Issach Adret ben Adret 1453	Issach Sullam 1446, 1457
Issach Alfrangí 1395	Issach Sullam 1475, 1492
Issach Arrotí 1481, 1492	Issach Sullam de Saporta 1459, 1488
Issach Arutg 1491	Issach Toroç 1487, 1492
Issach Astruch Adret 1385, 1391	Jacob Abenamies 1385
Issach Baruch 1412, 1416	Jacob Abraham 1431
Issach Baruch 1463, 1491	Jacob Baruch 1492
Issach Bonafeu 1352, 1369	Jacob de Fanjaus 1356
Issach Bonafós 1421	Jacob de Quercí 1384, 1385
Issach Bonanasch (Efrahim) 1352,	Jacob de Quercí 1446, 1460

- Jacob Issach 1352, 1357
 Jacob Issach Adret 1458
 Jacob Issach Baruch 1486
 Jacob Issach de Quercí 1461, 1492
 Jacob Jacobi 1356
 Jacob Sentou 1454
 Jacob Tauell 1325
 Jafia Ravalla 1347, 1352
 Jafudà Albacha 1421
 Jafudà Bonsenyor des Cortal 1367, 1370
 Jafudà de Quercí 1452, 1492
 Jafudà de Quercí 1492
 Jafudà Leó 1369
 Jafudà Orabona 1416
 Jafudà Sullam 1454, 1470
 Jafudà Vidal de Besés 1429
 Jucef Malet 1348
 Jucef Abez 1369
 Jucef Abraham 1341
 Jucef Adret 1385, 1449
 Jucef Adret 1446, 1485
 Jucef Adret 1473, 1492
 Jucef Alfrangí 1395
 Jucef Almolí 1490
 Jucef Avenrós 1411
 Jucef Avinbilia 1375
 Jucef Azfor 1446, 1455
 Jucef Baró Crexent 1446, 1492
 Jucef Bonafeu 1291
 Jucef Bonastruch 1352, 1354
 Jucef Calot 1357
 Jucef Cavaller 1454, 1492
 Jucef Desmaestre 1346
 Jucef Falaquera 1349
 Jucef Falcó 1352
 Jucef Gallipapa 1454
 Jucef Gracià 1421, 1448
 Jucef Hasdayet 1492
 Jucef Malguyr 1356
 Jucef Marroquí 1353, 1369
 Jucef Maymó 1302
 Jucef Maymó 1391
 Jucef Mossé 1378, 1391
 Jucef Mossé Gormezano 1385
 Jucef Roig 1354, 1359
 Jucef Samarell 1349, 1385
 Jucef Samarell 1422, 1455
 Jucef Samarell 1492
 Jucef Sarruch 1491, 1492
 Jucef Sullam 1425, 1459
 Jucef Sullam 1491
 Jucef Vidal 1348
 Jucef Zabarra 1347, 1364
 Leó de Quercí 1369, 1387
 Leó Jafudà 1420, 1422
 Lobell Malet 1348, 1362
 Lobell Samarell 1443, 1452
 Mahir Alazar 1442, 1461
 Mahir Astruch 1368, 1370
 Mahir Malet 1348, 1366
 Mahir Sentou 1302
 Malet Saltell 1366
 Maymó Cerç 1346
 Menahem de Quercí 1364, 1375
 Mossé Abraham Dangor 1366, 1385
 Mossé Adret 1453
 Mossé Andalí 1490, 1491
 Mossé Aveibilí 1395
 Mossé Bellshom 1491, 1492
 Mossé Bendit 1356
 Mossé Billam 1430, 1433
 Mossé Billam 1490
 Mossé Biona 1346
 Mossé Cellem 1356, 1385
 Mossé de Quercí 1473, 1492
 Mossé Hayim 1491
 Mossé Issach 1352
 Mossé Jucef 1372, 1399
 Mossé Jucef Gormezano 1380, 1409
 Mossé Leó 1385
 Mossé Leví 1402
 Mossé Saporta 1443, 1458
 Mossé Sarruch 1446

- Mossé Sullam 1333
 Mossé Sullam 1436, 1474
 Mossé Sullam 1479, 1492
 Mossé Sullam 1492
 Mossé Sullam de Saporta 1473, 1485
 Natan Adret 1380, 1385
 Natan Baruch 1463
 Perfet Biona 1352
 Perfet Ravalla 1350, 1362
 Rossell Asser 1328
 Rovén Asser 1351, 1370
 Rovén del Forn 1351
 Rovén Mahir 1356
 Sahul Dangor 1369
 Salamies de Lunell 1416, 1421
 Salamó Adret 1350, 1366
 Salamó Adret 1385
 Salamó Adret 1453
 Salamó Alaquin 1454
 Salamó Arutg 1481
 Salamó Assayol 1454
 Salamó Astruch Adret 1369
 Salamó Astruch Cavaller 1440
 Salamó Baró Crexent 1490, 1492
 Salamó Biona 1334
 Salamó Bonafós Adret 1348, 1379
 Salamó Cavaller 1467, 1492
 Salamó Cohén 1340
 Salamó Cohén 1486, 1492
 Salamó Dangor 1385
 Salamó de Marrochs 1381
 Salamó de Piera 1385
 Salamó Gallipapa 1325
 Salamó Hananell 1458
 Salamó Issach 1328
 Salamó Jafia 1328
 Salamó Lobell Leví 1473
 Salamó Mifael 1454, 1458
 Salamó Rimoch 1446
 Salamó Samarell 1415, 1418
 Salamó Samarell 1454, 1459
 Salamó Saporta 1327, 1347
 Salamó Satorra 1436, 1474
 Salamó Sullam Cohén 1326, 1351
 Salamó Terí 1460
 Saltell Adret 1339, 1366
 Saltell Bellshom 1492
 Saltell Bonafós 1419, 1432
 Samuel Abamari Rossell 1378
 Samuel Adret 1369
 Samuel Adret 1486, 1492
 Samuel Assayol 1422
 Samuel Astruch Cavaller 1427, 1448
 Samuel Astruch Cavaller 1492
 Samuel Biona 1458
 Samuel Bonjuha 1360
 Samuel Cavaller 1457, 1492
 Samuel Cavaller 1474, 1480
 Samuel Cavaller 1490, 1491
 Samuel Caxó 1454
 Samuel Cohén 1348, 1366
 Samuel Cohén 1491
 Samuel Crexent 1446
 Samuel de Lunell 1416, 1474
 Samuel de Piera 1412, 1421
 Samuel de Quercí 1487, 1492
 Samuel del Forn 1281, 1283
 Samuel Issach Rossell 1364, 1388
 Samuel Pebrel 1328
 Samuel Samarell 1419, 1443
 Samuel Saporta 1446, 1455
 Samuel Sullam 1333
 Samuel Sullam 1368, 1395
 Samuel Sullam 1438, 1454
 Samuel Sullam 1454, 1492
 Sentou Issach Baruch 1486
 Sentou Jacobi 1385, 1446
 Sentou Jafudà 1385, 1395
 Sentou Toroç 1446, 1460
 Sullam Biona 1351, 1352
 Sullam Deuslogard 1369, 1392
 Vidal Abamari Hasday 1385
 Vidal Abraham 1338
 Vidal Adret 1366

- Vidal Andalí 1457, 1492
Vidal Aninay 1328, 1337
Vidal Asser 1347, 1349
Vidal Bellshom 1446, 1454
Vidal Biona 1325, 1338
Vidal Bonastruch 1376, 1388
Vidal Bonhom 1347
Vidal Daviu 1391, 1410
Vidal de Cervera 1294, 1302
Vidal de Quercí 1431, 1460
Vidal Ferrer 1350, 1395
Vidal Gracià 1327, 1361
- Vidal Gracià 1383, 1427
Vidal Isaí 1369
Vidal Leví 1436
Vidal Malet 1348
Vidal Mercadell 1354, 1357
Vidal Sahul Satorra 1385
Vidal Salamó 1363
Vidal Sullam 1454, 1474
Vidal Zabarra 1348, 1354
Vides Abraham 1385
Vivant Jacob 1353

Bibliografía

CABALLERO, Marcos (2007). «*De Cervera a Beer Seba*. Genealogía de la familia judeocatalana Cavaller-Caballero. Barcelona: Universitat de Barcelona. [Tesi doctoral inèdita.]

LLOBET PORTELLA, Josep M. (1988). «Los conversos según la documentación local de Cervera (1338-1501)». *Espacio, Tiempo y Forma. Revista de la Facultad de Geografía e Historia*, sèrie III, núm. 4, p. 335-350.